

ด่วนที่สุด
ที่ กบ ๐๐๒๓.๓/ว ๒๕๖๒

ศาลากลางจังหวัดกระบี่
๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “กระบี่สะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
นายกเทศมนตรีเมืองกระบี่ และภาคเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “กระบี่สะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒” ขึ้น และขอให้จังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดังกล่าว ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้านและชุมชน พร้อมทั้งให้เร่งรณรงค์ และประชาสัมพันธ์การลดปริมาณขยะมูลฝอยและคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศมีการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศมีการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) จังหวัดจึงขอส่งแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “กระบี่สะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ ให้ส่วนราชการ อำเภอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว สำหรับ อำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมควร ชื่นเย็น
ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดกระบี่

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐๗๕-๖๑๑๘๘๘

ผู้ประสานงาน นายธรรมรัตน์ เม่งบุตร

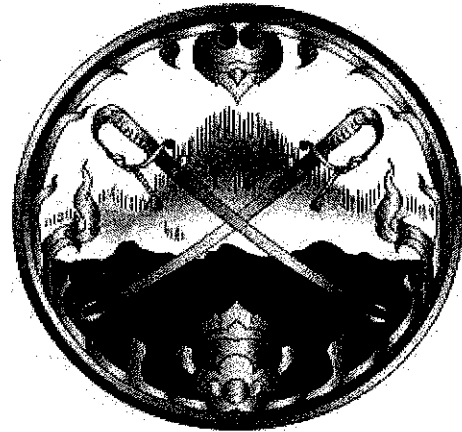
โทร. ๐๘๓ - ๐๖๓๗๔๕๘

ตัวหนังสือ

แจ้งท้าย หนังสือจังหวัดกระบี่ ตัวหนังสือ ที่ กบ ๐๐๒๓.๓/ว ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๒
เรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “กระบี่สะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒

๑. ปลัดจังหวัดกระบี่
๒. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดกระบี่
๓. โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดกระบี่
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่
๕. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดกระบี่
๖. อุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่
๗. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดกระบี่
๘. พลังงานจังหวัดกระบี่
๙. ศึกษาธิการจังหวัดกระบี่
๑๐. ผอ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
๑๑. ผอ.สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกระบี่
๑๒. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่
๑๓. ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่
๑๔. นายกสมาคมโรงแรมจังหวัดกระบี่
๑๕. ประธานคณะกรรมการบริหารหอการค้าจังหวัดกระบี่
๑๖. นายอำเภอทุกอำเภอ
๑๗. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
๑๘. นายกเทศมนตรีเมืองกระบี่
๑๙. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

จังหวัดกระบี่

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “กระบี่สะอาด”

ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒

จัดทำโดย สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดกระบี่

โทร.๐๗๕-๖๑๑๘๙๙

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ

๑ - ๓

- หลักการและเหตุผล ๑
- แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ๒
- แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ๓

บทที่ ๒ สถานการณ์ขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดกระบี่

๔ - ๘

- ข้อมูลพื้นฐาน ๔
- นิยามและความหมาย ๕
- อัตราการผลิตและปริมาณของขยะมูลฝอย ๖
- องค์ประกอบของขยะมูลฝอย ๖
- การกำจัดขยะมูลฝอยปัจจุบัน ๗
- การบริหารจัดการขยะแบบรวมกลุ่มพื้นที่ Clusters ๗
- แผนที่มีการแบ่งกลุ่มพื้นที่เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยชุมชน จังหวัดกระบี่ ๘

บทที่ ๓ บทบาท หน้าที่มาตรการและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

๙ - ๓๕

- บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๙
- บทบาทหน้าที่กระทรวงมหาดไทย ๙
- บทบาทหน้าที่หน่วยงานระดับจังหวัด ๙
- บทบาทหน้าที่ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๐
- มาตรการและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ๑๑
- กรอบดำเนินงาน ๑๑
- วิสัยทัศน์ ๑๑
- พันธกิจ ๑๑
- เป้าประสงค์ ๑๒
- ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ ๑๓ - ๒๐
- มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้ประสบความสำเร็จ ๒๑
- ขั้นตอนและแนวทางการดำเนินการของกระทรวง จังหวัด และอำเภอ ๒๒ - ๒๔
- มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยของ อบท. (ต้นทาง) ๒๕
- มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยของ อบท. (กลางทาง) ๒๘ - ๒๙

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
- มาตรการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยฯ (ปลายทาง)	๓๐
- มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามเป้าหมายอื่นๆ	๓๑ - ๓๕
บทที่ ๔ แผนปฏิบัติการตามมาตรการและแนวทางการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ ๓๖ - ๕๗	
- แผนปฏิบัติการฯ	๓๖
- มาตรการแนวทาง และกิจกรรมดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ (มาตรการที่ ๑)	๓๗ - ๓๘
- มาตรการแนวทาง และกิจกรรมดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ (มาตรการที่ ๒)	๓๙ - ๔๕
- มาตรการแนวทาง และกิจกรรมดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ (มาตรการที่ ๓)	๔๖ - ๔๗
- มาตรการแนวทาง และกิจกรรมดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ (มาตรการที่ ๔)	๔๘ - ๕๐
- มาตรการแนวทาง และกิจกรรมดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ (มาตรการที่ ๕)	๕๑ - ๕๔
- มาตรการแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง (มาตรการที่ ๖)	๕๕ - ๕๗
ภาคผนวก ก กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๕๘ - ๕๙
ภาคผนวก ข แบบสรุปและการรายงานการรวมกลุ่มพื้นที่ (Clusters)	๖๐ - ๖๔

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ รวม ๑๘๙,๑๔๘ ตัน (คำนวณภายใต้ฐานประชากรปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และอัตราการเกิดมูลฝอยเฉลี่ย ชุมชนระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑.๘๙, ๑.๑๕, ๑.๐๒ และ ๐.๙๑ กิโลกรัม/คน/วัน ตามลำดับ) แบ่งเป็นขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล ๖๘,๐๘๒ ตัน และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๑,๐๖๖ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ และ ๖๕ ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาถึงกระบวนการจัดการขยะมูลฝอยแล้ว พบว่าอัตราขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องมีอัตราเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และกระบวนการในการคัดแยก การจัดเก็บ การรวบรวม และการเก็บขนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหาขยะตกค้าง ซึ่งเกิดจากประชากรที่เพิ่มมากขึ้น การขาดจิตสำนึกของประชาชน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี และแนวโน้มการบริโภคของประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น โดยวิกฤตปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นนี้ จำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและเร่งด่วนต่อไป

ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และได้มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหารือร่วมกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศในระยะสั้น (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐) และเร่งรัดการดำเนินงานตามแผน Road Map การจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว ในการนี้ กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ ๑ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐) ซึ่งแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว เป็นแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะในระยะสั้นของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชนโดยทั่วไป ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการลดขยะที่ต้นทางเพื่อให้วางรากฐานการดำเนินการจัดการขยะให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

แผนปฏิบัติการ “กระบี่สะอาด” ในระยะ ๑ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒) ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดกระบี่ และแผนบริหารการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดกระบี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒) ซึ่งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่ได้จัดทำไว้แล้วนั้นจะเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนจังหวัดกระบี่ไปสู่การเป็นจังหวัดสะอาด เป็นสังคมปลอดขยะ (Zero Waste Society) ซึ่งวางอยู่บนแนวคิด ๓Rs - ประชารัฐ คือ การส่งเสริมการจัดการขยะที่ต้นทาง ซึ่งเป็นการจัดการที่ยั่งยืน คือการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) หรือตามหลักการสามอาร์ (๓Rs) ซึ่งการจัดการขยะนั้น มุ่งเน้นการลดปริมาณขยะจากครัวเรือน ส่งเสริมการคัดแยกขยะจากต้นทาง เป็นการเพิ่มมูลค่าหรือแปรรูปขยะ ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณขยะในภาพรวมทั้งจังหวัดลดลง ทำให้ปริมาณขยะที่จะต้องเข้าสู่ระบบการกำจัดลดลง และมีการกำจัดที่ถูกวิธีเพิ่มมากขึ้น ตามแนวคิดเรื่อง “ประชารัฐ” คือการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการปัญหา ได้แก่ ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาชน/ประชาสังคม ภาคการศึกษา และศาสนสถาน เป็นต้น

แผนปฏิบัติการ “กระบี่สะอาด” ในระยะ ๑ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒) นอกจากการมุ่งลดปริมาณขยะ และการคัดแยกขยะ (ต้นทาง) แล้ว ยังมุ่งสร้างระบบการเก็บขนขยะ (กลางทาง) ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องให้ความสำคัญและดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การจัดการหรือการกำจัดขยะอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (ปลายทาง) เช่น การแปรรูปเป็นพลังงานเชื้อเพลิง การแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้า การนำไปผ่านกระบวนการเพื่อผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ต่างๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคตต่อไป

เมื่อจังหวัดกระบี่ โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดกระบี่ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จภายในระยะ ๑ ปี จะนำข้อมูลและผลการดำเนินงานที่ได้จากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดแผนปฏิบัติการฯ ระยะสั้นในปีถัดไป เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดกระบี่ และแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดกระบี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒) และเป็นไปตามสถานการณ์ในปัจจุบันและสามารถปฏิบัติได้จริง และเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบระบบการบริหารจัดการขยะ

๒. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ภายใต้ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้ระบุถึงปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ในกรอบยุทธศาสตร์ฯ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยในมิติ “ความยั่งยืน” ได้ระบุถึงการพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ยังได้กำหนดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยใน ๒๐ ปีข้างหน้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม คือ การขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจสีเขียว ระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ประชาชนมีพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กรอบยุทธศาสตร์ฯ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม ๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ได้ระบุถึงการเพิ่มศักยภาพเมืองด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสีย, ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ.๒๕๖๒

๒.๑ แนวคิดพื้นฐาน โดยใช้หลักการ ๓Rs ได้แก่ Reduce ลด (คิดก่อนใช้) Reuse ใช้ซ้ำ (ใช้แล้วใช้อีก) และ Recycle (นำกลับมาใช้ใหม่) และหลักการประชารัฐ คือ การส่งเสริมบทบาทของทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ได้แก่ ภาคราชการทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคการศาสนา ภาคประชาชนและประชาสังคม

๒.๒ มาตรการ ครอบคลุมการจัดการขยะทั้ง ๔ ระยะ ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง และมาตรการสนับสนุน ประกอบด้วย

๑) มาตรการลดและคัดแยกที่แหล่งกำเนิด คือ สนับสนุนและขยายผลให้มีการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่บ้านเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการ รวมทั้งสถานบริการต่างๆ ทั้งในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยว

๒) มาตรการเพิ่มศักยภาพการเก็บขน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัดดำเนินการจัดระบบการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยประเภทต่างๆ เพื่อนำไปสู่การกำจัดต่อไป

๓) มาตรการส่งเสริมการบริหารจัดการ คือ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตั้งแต่ระดับเยาวชนและประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

๔) มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

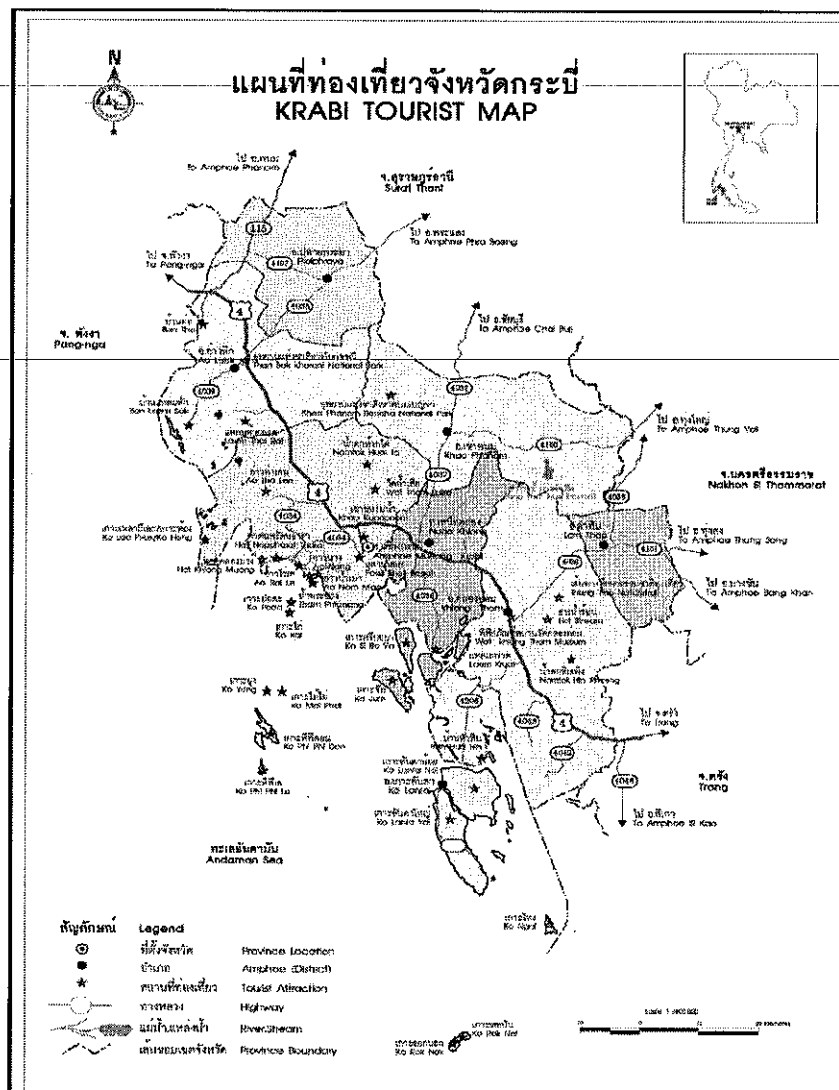
๒.๓ กำหนดให้มี “ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดกระบี่ไร้ขยะ” เพื่อบูรณาการการทำงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ส่วนราชการต่างๆ ในสังกัด กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานกฤษฎีกา (กรมประชาสัมพันธ์) โดยมีหน้าที่ ให้คำปรึกษา แนะนำในการบริหารจัดการขยะ และติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว และจัดให้มีคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการ “จังหวัดกระบี่ไร้ขยะ” ตามแนวทางประชารัฐ ตลอดจนคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการ “ศูนย์จังหวัดกระบี่ไร้ขยะ” จำนวน ๔ คณะ ได้แก่ คณะทำงานด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน คณะทำงานด้านวิชาการ คณะทำงานด้านการส่งเสริมการคัดแยกขยะและการประชาสัมพันธ์ และคณะทำงานด้านการสำรวจและรวบรวมข้อมูลการบริหารจัดการขยะ

บทที่ ๒

สถานการณ์ขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดกระบี่

๑. ข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ จังหวัดกระบี่อยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เลียบชายฝั่งทะเลตะวันตกของมหาสมุทรอินเดีย ยาวตลอดแนวเขตจังหวัดถึง ๑๖๐ กิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯตามเส้นทางสายเพชรเกษม ๘๖๒ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๒.๔ ล้าน ไร่ โดยมีขอบเขตของจังหวัด คือ ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดพังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทิศใต้ติดต่อกับ จังหวัดตรัง และทะเลอันดามัน ทิศตะวันออกติดต่อกับ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช ทิศตะวันตกติดต่อกับ ทะเลอันดามัน ประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ประมาณ ๑๕๔ เกาะ แต่เป็นเกาะที่ประชากรอาศัยอยู่เพียงจำนวน ๑๓ เกาะ โดยมีเกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะลันตา อำเภอลันตา และเกาะพีพี อำเภอเมืองกระบี่

๑.๒ การปกครองและประชากร

จังหวัดกระบี่ มีขอบเขตการปกครองแบ่งออกเป็น ๘ อำเภอ ๕๓ ตำบล และ ๓๘๙ หมู่บ้าน ๑๓ เทศบาล มีพื้นที่ ๔,๗๐๘.๕๑๒ ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากร ๔๖๙,๗๖๙ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ มี.ค. ๒๕๖๒)

๑) การบริหารราชการ จังหวัดกระบี่แบ่งการบริหารราชการออกเป็น ๓ รูปแบบ คือ

(๑.๑) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน ๓๕ หน่วยงานระดับอำเภอ จังหวัดกระบี่มี ๘ อำเภอ ๕๓ ตำบล ๓๘๙ หมู่บ้าน

(๑.๒) การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยส่วนราชการสังกัดส่วนกลาง ซึ่งจัดตั้งสำนักงานอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดกระบี่รวม ๑๐๕ หน่วยงาน เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงต่างๆรวม ๘๓ หน่วยงาน และหน่วยงานอิสระ ๑๒ หน่วยงาน

(๑.๓) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑.๓.๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง

(๑.๓.๒) เทศบาล มี ๑๓ เทศบาล คือ

- เทศบาลเมือง มี ๑ แห่ง คือเทศบาลเมืองกระบี่
- เทศบาลตำบล มี ๑๒ แห่ง

(๑.๓.๓) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน ๔๘ แห่ง

๒. นิยามและอัตราการผลิตปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย

๒.๑ นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร แก้วพลาสติกหรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข, ๒๕๓๕)

ขยะมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว พลาสติกหรือซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครุวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงาน ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดได้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยขยะที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึงร้อยละ ๖๔ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘)

ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์

บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียงร้อยละ ๓ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘)

ขยะทั่วไป หรือ มูลฝอยทั่วไป (General waste) คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเบื้อนเศษอาหาร โฟมเบื้อนอาหาร พอยล์เบื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณร้อยละ ๓ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘)

มูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัย เรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ(กฎกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ, ๒๕๕๕)

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์ หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้วสไลด์ และกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อช ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย หมายถึงขยะอันตรายที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ของสถานประกอบการในการกำกับของกระทรวงอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๒ อัตราการผลิตและปริมาณของขยะมูลฝอย

ในปีพ.ศ.๒๕๖๐ มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ รวมทั้งสิ้น ๑๐๔,๓๗๖.๔๕ ตัน/ปี (จัดเก็บข้อมูลจากระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น INFO ตามแบบ มผ.๒) แบ่งเป็น ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล ๓๓,๐๗๑.๙๓ ตัน และองค์การบริหารส่วนตำบล ๗๑,๓๐๔.๕๒ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๘ และ ๖๘.๓๒ ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด ตามลำดับ

๒.๓ องค์ประกอบขยะมูลฝอย

จากผลการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สัดส่วนองค์ประกอบของขยะมูลฝอยแต่ละประเภทของจังหวัดกระบี่ (แบ่งแยกประเภทขยะตามข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ) พบว่าเป็นขยะอินทรีย์เฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๔๙ ขยะรีไซเคิลเฉลี่ยร้อยละ ๖.๐๙ ขยะทั่วไปเฉลี่ยร้อยละ ๕๖.๑๔ ของเสียอันตรายเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖๔ ขยะอิเล็กทรอนิกส์เฉลี่ยร้อยละ ๐.๕๓

(๑) ของเสียอันตรายจากชุมชน

ในปี ๒๕๖๐ ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ จำนวน ๖๗๖.๑๕ ตัน (จัดเก็บข้อมูลจากระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น INFO ตามแบบ มผ.๒) และเป็นซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Waste from Electrical and Electronic Equipment: WEEE) จำนวน ๑๙๖.๕๑ ตัน

สถานการณ์การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนจังหวัดกระบี่พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทุกแห่ง ยังไม่มีระบบบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่การคัดแยก รวบรวมขนส่งและกำจัดมีการจัดการรวมกับขยะมูลฝอยชุมชน โดยเทศบาลเมืองกระบี่มีการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกลไกการคัดแยก และบันทึกปริมาณของเสียอันตรายที่รวบรวมได้จากต้นทาง นอกจากนี้ ยังพบว่าโรงพยาบาลทุกแห่งมีการคัดแยกและเก็บรวบรวมของเสียอันตรายและให้บริษัทเก็บขนและทำลาย

๒.๔ การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สถานการณ์การใช้ประโยชน์ของเสียในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย กิจกรรมธนาคารวัสดุรีไซเคิล กิจกรรมสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุรีไซเคิล กิจกรรมปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์แก๊สชีวภาพจากขยะอินทรีย์ กิจกรรมคัดแยกขยะของพนักงานทำรถยนต์ขยะโดยจากการสอบถามข้อมูลด้านการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ เบื้องต้นพบว่าในครัวเรือนและตลาดสดบางแห่งได้มีการคัดแยกขยะอินทรีย์และขยะรีไซเคิลบางส่วนเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ร้อยละ ๓๙.๓๗ หรือประมาณ ๓๒,๘๘๕.๙๕ ตัน/ปี

๒.๕ การเก็บขนและขนส่งขยะมูลฝอย

จากการสำรวจข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยในปี พ.ศ.๒๕๖๐ พบว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งและกำจัดขยะมูลฝอย ๓๙ แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๙๓ ของจำนวนเทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกระบี่ ที่เหลือ ๒๒ แห่ง ดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยด้วยตนเอง เช่น วิธีการเผา (ท่อปูนซีเมนต์) วิธีการฝังกลบ ฯลฯ

เทศบาลทุกแห่งมีรถเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยเป็นของตนเองและให้บริการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยในพื้นที่รับผิดชอบ ส่วนการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ยังไม่ให้บริการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย บางแห่งให้บริการจัดการขยะมูลฝอยโดยจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยและก่อสร้างเตาเผาขยะมูลฝอยในหมู่บ้านให้ชาวบ้านกำจัดเอง และมีเพียงองค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งที่มีรถยนต์เก็บขนขยะมูลฝอยเป็นของตนเองและให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอยของชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ

๒.๖ การกำจัดขยะมูลฝอยปัจจุบัน

การสำรวจข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย ในปี ๒๕๖๐ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ที่มีสถานที่กำจัดขยะของตนเอง จำนวน ๒๑ แห่ง

๒.๗ การบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบรวมกลุ่มพื้นที่

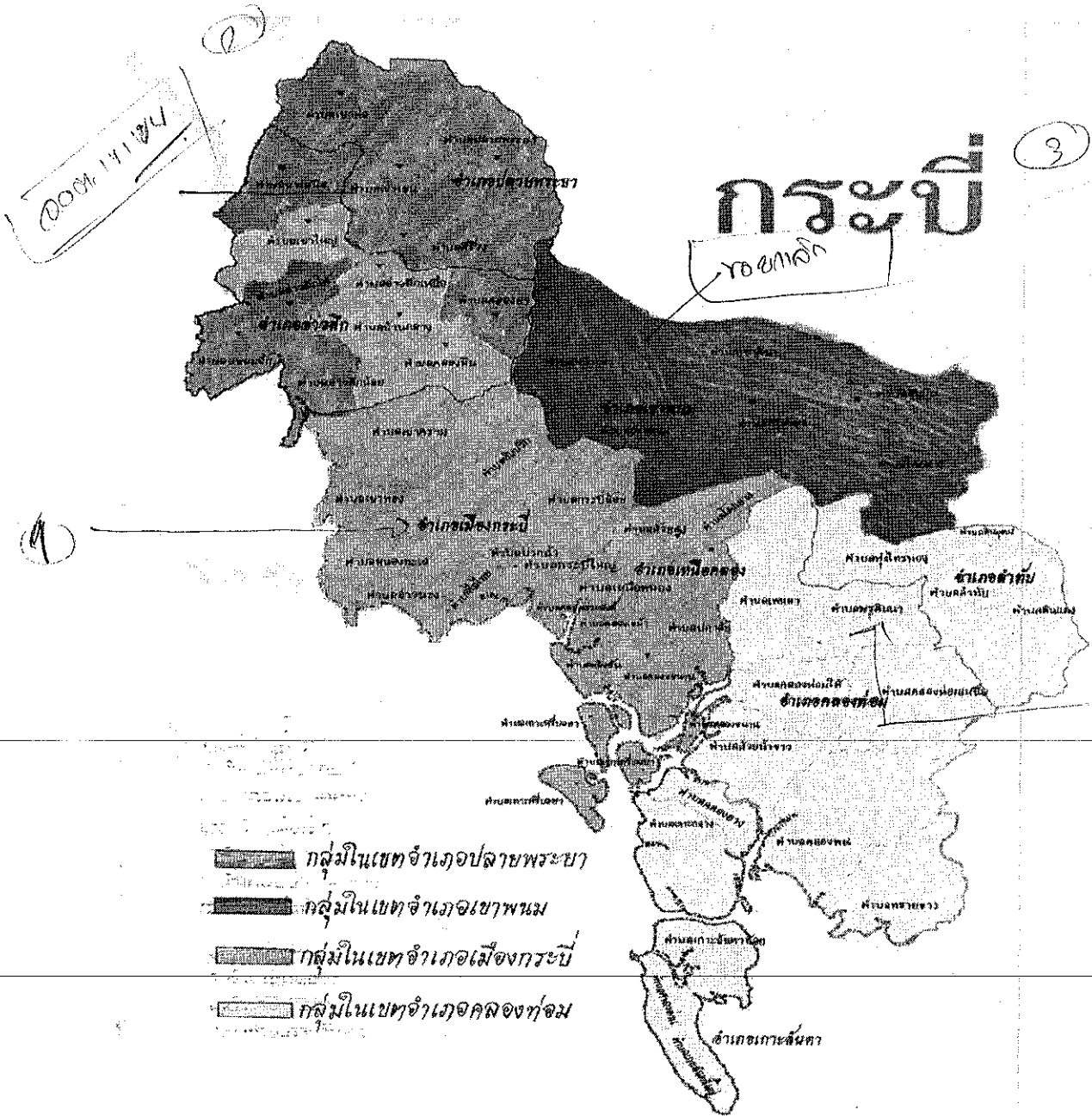
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับงบประมาณก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยแบบรวมกลุ่มพื้นที่โดยวิธีฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล มีเพียง ๑ แห่ง คือ เทศบาลเมืองกระบี่

เทศบาลเมืองกระบี่ จัดตั้งเป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองกระบี่ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงการให้บริการกำจัดขยะมูลฝอย รวม ๑๖ แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยมากำจัดที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองกระบี่ จำนวน ๑๖ แห่ง ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้ามากำจัดที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย เฉลี่ยประมาณ ๑๗๓ ตัน/วัน โดยเป็นปริมาณขยะในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ประมาณ ๔๕.๙๙ ตัน/วัน เป็นมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและเอกชนประมาณ ๑๒๗.๐๑ ตัน/วัน หน่วยงานร่วมให้บริการประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองกระบี่ ๗ แห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในอำเภอเหนือคลอง ๕ แห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในอำเภออ่าวลึก ๒ แห่ง

๒.๘ จังหวัดกระบี่ ได้มีการแบ่งกลุ่ม Clusters จำนวน ๔ กลุ่ม คือ

- (๑) เทศบาลเมืองกระบี่
- (๒) เทศบาลตำบลปลายพระยา
- (๓) เทศบาลตำบลเขาพนม
- (๔) องค์การบริหารส่วนตำบลคลองท่อมใต้

หมายเหตุ : (๒) – (๔) เป็นบ่อกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล

ภาพที่ ๑ แผนที่การแบ่งกลุ่มพื้นที่เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยชุมชน จังหวัดกระบี่

บทที่ ๓

บทบาทหน้าที่ มาตรการ และแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

๑. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภายใต้แผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอย พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

แผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอย (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและขยะอันตรายของประเทศ มีการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะการบูรณาการ การดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนและที่สำคัญได้กำหนด บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ไว้ อย่างชัดเจน กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบขยะมูล ฝอยชุมชน ประกอบกับเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูล ฝอยให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และแนวทางที่เหมาะสม จึงเป็นพันธกิจและภารกิจที่จำเป็นในการ จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของทั้งจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสามารถดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนแม่บท การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานภายใต้กระทรวงมหาดไทยไว้ดังนี้

๑.๑ บทบาทหน้าที่กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ ทั่วประเทศ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑.๑.๑ เร่งรัดการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างทั่วประเทศให้หมดไป โดยกำกับดูแลจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปิด และ/หรือปรับปรุงฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมให้ถูกต้อง

๑.๑.๒ เป็นหน่วยงานจัดตั้งงบประมาณการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

๑.๑.๓ กำกับ ติดตาม เร่งรัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการจัดการ ขยะมูลฝอยของกระทรวง จังหวัด และแผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ

๑.๑.๔ สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย (Clusters) สนับสนุนการกำจัดขยะมูลฝอย โดยเทคโนโลยีที่เหมาะสม และส่งเสริมเอกชนลงทุนการจัดการขยะมูลฝอย

๑.๑.๕ สนับสนุนให้ใช้กฎหมายผังเมืองในการพิจารณาจัดตั้งโรงกำจัดขยะมูลฝอย

๑.๑.๖ จัดกิจกรรมและส่งเสริมการตลาดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย

๑.๑.๗ สร้างความรู้ ความเข้าใจกับภาคเอกชน เพื่อลดการต่อต้านในการดำเนินมาตรการเกี่ยวกับ มาตรการจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตราย

๑.๒ บทบาทหน้าที่หน่วยงานระดับจังหวัด

เป็นหน่วยงานหลักในเรื่อง การถ่ายทอดนโยบายหลัก การกำกับ ติดตาม เร่งรัดการดำเนินการ ด้านการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของพื้นที่

๑.๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดเพื่อดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด (สจจ.)

๑.๒.๒ เร่งรัดการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างภายในจังหวัดให้หมดไป โดยกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปิด และ/หรือปรับปรุงพื้นที่ฟูสสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมให้ถูกต้อง (สจจ., ทสจ.)

๑.๒.๓ สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย (Clusters) การกำจัดขยะมูลฝอยโดยเทคโนโลยีที่เหมาะสม และส่งเสริมเอกชนลงทุนการจัดการขยะมูลฝอย (สจจ.)

๑.๒.๔ สนับสนุนให้มีศูนย์รวบรวมขยะอันตรายชุมชนของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สจจ.)

๑.๒.๕ สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและขยะอันตรายที่ต้นทางให้กับประชาชน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ (สจจ., ทสจ., สสจ., อจจ.)

๑.๒.๖ ติดตามและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายภายในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงให้มีการรายงานผลการดำเนินการ (สจจ.)

๑.๒.๗ สนับสนุนการจัดหาพื้นที่ในการจัดการหรือกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สจจ.)

๑.๒.๘ สนับสนุนการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายตั้งแต่ต้นทาง (สจจ., ทสจ., สสจ., อจจ.)

๑.๒.๙ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.๒๕๔๘ หรือระเบียบ/กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) (สจจ., ทสจ., สสจ., อจจ.)

๑.๓ บทบาทหน้าที่ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานปฏิบัติการในระดับพื้นที่

๑.๓.๑ ร่วมกับจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัด

๑.๓.๒ ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างภายในพื้นที่ให้หมดไป โดยดำเนินการปิด และ/หรือปรับปรุงพื้นที่ฟูสสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมให้ถูกต้อง

๑.๓.๓ ดำเนินการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ และจัดระบบการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอยและขยะอันตรายชุมชนแบบแยกประเภทเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑.๓.๔ การรวมกลุ่มพื้นที่และจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ส่งเสริมภาคเอกชนลงทุนการจัดการขยะมูลฝอย และได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่

๑.๓.๕ จัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อรองรับการจัดการขยะมูลฝอยหรือการกำจัดขยะมูลฝอย

๑.๓.๖ ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการคัดแยกเก็บรวบรวม การเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยให้เหมาะสม

๑.๓.๗ จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในระดับท้องถิ่น

๑.๓.๘ ติดตามและบังคับใช้กฎหมายกับเอกชนผู้รับจ้างการจัดการขยะมูลฝอย ให้เอกชนดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่บริการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑.๓.๙ สนับสนุนการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายตั้งแต่ต้นทาง

๑.๓.๑๐ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือระเบียบ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

๒. มาตรการและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

๒.๑ กรอบการดำเนินงาน

การดำเนินงานในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพนั้น สามารถแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ระยะต้นทาง คือการลดปริมาณขยะและมีการคัดแยกขยะที่ครัวเรือน สถานที่ราชการ สถานที่สาธารณะ และสถานประกอบการ ระยะกลางทาง คือ การเก็บและขนที่มีประสิทธิภาพ และระยะปลายทางคือ การจัดการขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติการ “กระบี่สะอาด” เป็นแผนปฏิบัติการในระยะสั้น จึงมุ่งดำเนินการใน ๒ ระยะแรกเท่านั้น คือ ระยะต้นทาง โดยการลดปริมาณขยะและการส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทางบนพื้นฐานแนวคิด ๓Rs เพื่อลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยและขยะอันตราย โดยการส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยและขยะอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์และเพื่อเพิ่มมูลค่าที่ต้นทาง และระยะกลางทาง คือ การจัดทำระบบเก็บ และขนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและสอดคล้องกับสถานการณ์ขยะในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การจัดการขยะในระยะปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

๒.๒ วิสัยทัศน์ (Vision) “กระบี่สะอาด”

๒.๓ พันธกิจ (Mission)

๒.๓.๑ ส่งเสริมให้เกิดการลดการเกิดขยะมูลฝอยทุกวิถีทาง ตั้งแต่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าเพื่อลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย

๒.๓.๒ ส่งเสริมการคัดแยก ณ แหล่งกำเนิดตามประเภทของขยะมูลฝอย เพื่อนำขยะกลับมาใช้ใหม่และใช้ซ้ำ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบกำจัด

๒.๓.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยเพื่อไปเข้าสู่ระบบกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งที่เป็นขยะทั่วไป และขยะอันตราย

๒.๓.๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในทุกภาคส่วน

๒.๓.๕ ส่งเสริมให้มีการทำความสะอาด เก็บ ขน ขยะบริเวณสถานที่สาธารณะประโยชน์และสถานที่ท่องเที่ยว

๒.๔ เป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ.

๒๕๖๒

๑. ขยะมูลฝอยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น
๒. ขยะมูลฝอยตกค้างสะสมได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
๓. ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
๔. ขยะอันตรายได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
๕. ประชาชนในพื้นที่มีความตระหนักและความเข้าใจในการจัดการขยะที่ต้นทางเพิ่มขึ้น
๖. การดำเนินการเพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสุขภาวะที่ดีของท้องถิ่นและจังหวัด

๒.๕ ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี

พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. ด้านการบริหารจัดการ

๑.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำปีขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (มฟ.๒) ผ่านระบบสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย

๑.๓ จังหวัดมีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยจังหวัดอย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

๑.๔ จัดตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยอำเภอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการประชุมดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

๒. ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๒.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ๓ข: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ หรือ ๓R: Reduce Reuse Recycle ให้เป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ โครงการ

๒.๒ ขยะเปียกถูกคัดแยกและจัดการโดยผู้ผลิตขยะ แบ่งเป็น ๓ เป้าหมาย ดังนี้

(๑) ครีวเรือนร้อยละ ๑๐๐ ที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน ได้รับการส่งเสริมและจัดทำถังขยะเปียก

(๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมและมีการจัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกให้นำไปบริหารจัดการอย่างน้อย ๑ แห่ง (สำหรับครัวเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้)

(๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และตลาดในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมหรือสถานที่รวมขยะเปียก

๒.๓ ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๔๐ ถูกนำไปใช้ประโยชน์

๒.๔ การจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมเพื่อนำขยะที่คัดแยกแล้วไปจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่า เช่น ตลาดนัดขยะ ฯลฯ โดยสามารถพิจารณานำเอามาใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนรวมได้ อย่างน้อยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ กลุ่ม และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อย ๑ โครงการ

๒.๕ คริวเรือน ร้อยละ ๖๐ เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย

๒.๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ เป็นเจ้าภาพการจัดกิจกรรมเพื่อให้ “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” ได้ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่น อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

๓. ด้านการจัดการขยะกลางทาง

๓.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในชุมชนที่สาธารณะ สถานที่ท่องเที่ยว

๓.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๘๐ มีการวางระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ (เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขน)

๓.๓ หมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน

๔. ด้านการจัดการขยะปลายทาง

๔.๑ ขยะอันตรายชุมชนร้อยละ ๑๐๐ ที่จัดเก็บและรวบรวม ส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๔.๒ ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นและเก็บขนได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘๐ ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่ Zero Waste)

๔.๓ ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐

๔.๔ กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ ในแต่ละจังหวัดมีการดำเนินการกำจัดขยะ หรือมีแผนการดำเนินการฯ โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด

๕. เป้าหมายอื่นๆ

๕.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีถนนอย่างน้อย ๑ สายทาง ความยาวไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร เป็นถนนสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามแนวทางการดำเนินโครงการ “๑ อปท. ๑ ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

๕.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ ต้องมีการจัดทำโครงการ ๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑ วัด ประชาธิปไตยสุภาพสุข ๕ ส. อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๒ โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒

๕.๓ ห้องน้ำสาธารณะ ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เช่น โรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และมีการจัดการตามแนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่น สะอาดและปลอดภัย”

คำอธิบายตัวชี้วัดเป้าประสงค์ :

๑. ด้านการบริหารจัดการ

๑.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (มฝ.๒) ผ่านระบบสารสนเทศ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานข้อมูลขยะมูลฝอยในระบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำไว้ คือ แบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (มผ.๒) ทุกเดือนให้ถูกต้อง ครบถ้วน

๑.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติจัดการขยะมูลฝอย

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องออกข้อบัญญัติและเทศบัญญัติจัดการขยะมูลฝอยให้ครบทุกแห่ง อาศัยอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๓ จังหวัดมีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยจังหวัดอย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

หมายถึง จังหวัดต้องมีการจัดประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยเพื่อสร้างกลไกการขับเคลื่อน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวก และแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการจัดการขยะมูลฝอยในระดับจังหวัด อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง (ระยะเวลาตามปีงบประมาณ)

๑.๔ จัดตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการประชุมดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

หมายถึง คณะกรรมการปฏิรูปอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดประชุมขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอ-และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ๓ช: ใช้ช้อน ใช้ช้อน ใช้ช้อน นำกลับมาใช้ใหม่ หรือ ๓R: Reduce Reuse Recycle ให้เป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ โครงการ

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดต้องมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ๓ช: ใช้ช้อน ใช้ช้อน ใช้ช้อน นำกลับมาใช้ใหม่อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ โครงการ ให้ครบทุกแห่ง ร้อยละ ๑๐๐ สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดที่มีการจัดทำโครงการอย่างน้อย ๑ โครงการ}}{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดทั้งหมด}} \times ๑๐๐ = \text{ร้อยละ ...}$$

๒.๒ ขยะเปียกถูกคัดแยกและจัดการโดยผู้ผลิตขยะ แบ่งเป็น ๓ เป้าหมาย ดังนี้

(๑) ครั้วเรือนร้อยละ ๑๐๐ ที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน ได้รับการส่งเสริมและจัดทำถังขยะเปียก

นิยาม ครั้วเรือน หมายถึง จำนวนหลังคาเรือนที่มีบุคคลอาศัยอยู่ในบ้านหรือที่อาศัยอยู่ในหน่วยเดียวกันในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามจริง หมายถึง ครั้วเรือนทุกหลังคาเรือนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการจัดทำถังขยะเปียก จำนวน ๑ จุด ในเขตพื้นที่ของตนเอง

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมและมีการจัดเก็บขยะเปียกที่ครั้วเรือนคัดแยกไว้นำไปบริหารจัดการอย่างน้อย ๑ แห่ง (สำหรับครั้วเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้)

หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีการจัดทำถังขยะเปียกรวม จำนวน ๑ แห่ง และมีการกำหนดวันจัดเก็บขยะอินทรีย์ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ตนเอง ถังขยะเปียกรวมควรมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมดลบด้วยจำนวนครัวเรือนที่มีพื้นที่จัดทำขยะเปียก

(๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และตลาดในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมหรือสถานที่รวมขยะเปียก

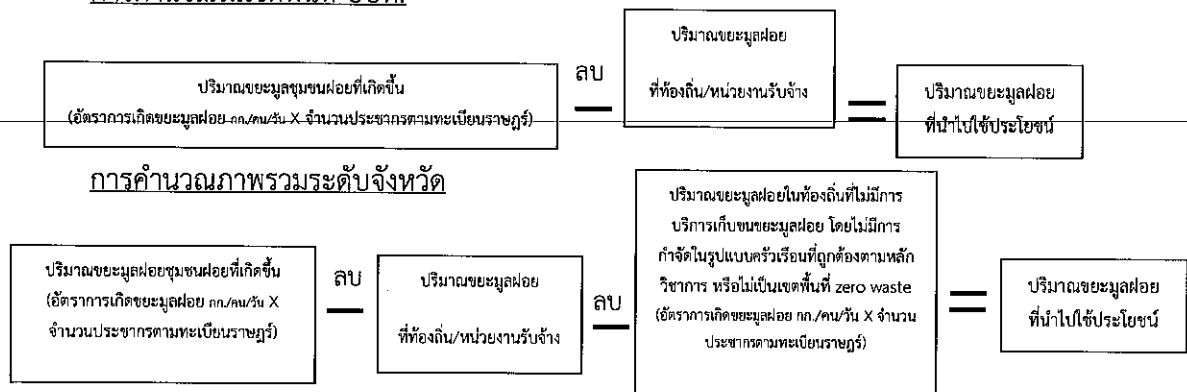
หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และตลาดในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำถังขยะเปียก หรือสถานที่รวมขยะเปียกจำนวนอย่างน้อย ๑ จุดในแต่ละแห่ง และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บขยะเปียกในสถานที่รวมขยะเปียกของพื้นที่ที่ต้องการให้มีการจัดเก็บ

๒.๓ ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๔๐ ถูกนำไปใช้ประโยชน์

หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ก่อนที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บขนไปกำจัด หรือ มีการนำไปใช้ประโยชน์ก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัด ผ่านรูปแบบและกิจกรรม เช่น การลดและคัดแยกขยะที่ครัวเรือน กิจกรรมต่าง ๆ อาทิ ผ้าป่ารีไซเคิล การล่องเรือเก็บขยะ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก การคัดแยกขยะระหว่างกระบวนการการเก็บขน การคัดแยกขยะในสถานที่กำจัดก่อนกระบวนการกำจัดขั้นสุดท้าย เป็นต้น

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

การคำนวณในเขตพื้นที่ อบท.

การคำนวณร้อยละของปริมาณที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์

$$\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์}}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น}} \times 100 = \text{ร้อยละ} \dots$$

๒.๔ การจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมเพื่อนำขยะที่คัดแยกแล้วไปจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่า เช่น ตลาดนัดขยะ ฯลฯ โดยสามารถพิจารณานำเอามาใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนรวมได้อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ แห่ง

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการจัดตั้งกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการขยะและผลักดันการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ โดยวิธีการต่างๆ เช่น ตลาดนัดขยะ ขยะแลกไข่ ผ้าป่าขยะ เป็นต้น และมีการจัดกิจกรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๒.๕ ครีวเรือน ร้อยละ ๖๐ เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวม อบจ.) ที่มีการลงทะเบียนประชาชนและบุคคลที่มีความสนใจมีความสมัครใจ มีความเสียสละ และอุทิศตนในการทำงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

(๑) นิยาม

- ครีวเรือน หมายถึง บุคคลทุกคนที่อาศัยอยู่ในบ้านหรือที่อาศัยอยู่ในหน่วยเดียวกัน ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก หมายถึง บุคคลที่มีความสนใจ มีความสมัครใจ มีความเสียสละและอุทิศตนในการทำงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

(๒) เกณฑ์ผ่านการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท (เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล) ที่มีครีวเรือนเข้าร่วมเป็นเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนครีวเรือนทั้งหมดในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวนองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก

X ๑๐๐ = ร้อยละ

องค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดตามฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๓) พิจารณาผลสำเร็จระดับจังหวัดจากจำนวนองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก เทียบกับองค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด

(๔) สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ
คำนวณร้อยละของครัวเรือนที่เป็นอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของ อบท. ที่ผ่านเกณฑ์

$\frac{\text{จำนวนองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก}}{\text{องค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดตามฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น}} \times 100 = \text{ร้อยละ}$

คำนวณร้อยละขององค์กรปกครองท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของจังหวัด

๒.๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ เป็นเจ้าภาพการจัดกิจกรรมเพื่อให้ “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” ได้ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่น อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายอาสาสมัครรักษ์โลกเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ต้นทาง กลางทาง หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

๓. การจัดการขยะกลางทาง

๓.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในชุมชนที่สาธารณะ สถานที่ท่องเที่ยว

นิยาม

ที่สาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เช่น สวนสาธารณะ ทางเดินเท้า สนามเด็กเล่น ที่จอดรถสาธารณะ บ้ายรถเมล์ เป็นต้น

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ยกเว้น อบจ.) มีการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท ๒ ประเภท ได้แก่ ภาชนะรองรับขยะทั่วไปสีน้ำเงิน และภาชนะรองรับขยะรีไซเคิลสีเหลือง สำหรับพื้นที่ที่ต้องจัดในเรื่องความปลอดภัย หรืออาจจัดให้มีภาชนะรองรับขยะในลักษณะโปร่งใสก็ได้ โดยขอให้มีส่วนลักษณะที่บ่งบอกประเภทขยะโดยชัดเจน รวมถึงภาชนะเดิมที่สามารถดัดแปลงได้

๓.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๘๐ มีการวางแผนการเก็บขนขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ (เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขน)

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขน มีการวางแผนการเก็บขนขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ เช่น มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนมูลฝอยให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร (ตามข้อ ๙ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐)

๓.๓ หมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน”

หมายถึง หมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน จำนวน ๑ จุด ในหมู่บ้านหรือชุมชน หรือในกรณีบางพื้นที่มีระบบ/นวัตกรรมการรวบรวม และจัดเก็บขยะอันตรายชุมชนที่ครอบคลุมทุกครัวเรือนในหมู่บ้านชุมชนหรือครอบคลุมทุกหมู่บ้านชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. การจัดการขยะปลายทาง

๔.๑ ขยะอันตรายชุมชนร้อยละ ๑๐๐ ที่จัดเก็บและรวบรวม ส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
 นิยาม

ขยะอันตรายชุมชน หมายถึง ของเสียที่เป็นพิษหรืออันตรายที่มาจากครัวเรือนและแหล่งธุรกิจ เช่น โรงแรม
 สนามบิน บั๊มน้ำมัน ร้านถ่ายรูป และร้านซักแห้ง ของเสียจำพวกนี้ ได้แก่ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า ภาชนะบรรจุ
 สารเคมี และซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

หมายถึง ขยะอันตรายชุมชนที่ได้รับการจัดเก็บและรวบรวมในแต่ละจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน
 ของหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ถูกส่งไปกำจัดตามหลักวิชาการโดยไม่มีขยะ
 อันตรายตกค้าง

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

๔.๒ ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นใน ปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘๐ ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
 (ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่ Zero Waste)

นิยาม

๑) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ หมายถึง ขยะมูลฝอย ซึ่งคำนวณจากอัตราการเกิด
 ขยะมูลฝอย คูณด้วยจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

- อัตราการเกิดขยะมูลฝอย ของเทศบาลนคร ๐.๐๐๑๘๙ ตัน/คน/วัน
- อัตราการเกิดขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมือง ๐.๐๐๑๑๕ ตัน/คน/วัน
- อัตราการเกิดขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบล ๐.๐๐๑๐๒ ตัน/คน/วัน
- อัตราการเกิดขยะมูลฝอย ของเมืองพัทยา ๐.๐๐๓๙๐ ตัน/คน/วัน
- อัตราการเกิดขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบล ๐.๐๐๐๙๑ ตัน/คน/วัน

๒) ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง
 รวมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

๓) ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดอย่างถูกต้อง หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดด้วยวิธีการอย่างหนึ่ง
 อย่างใด ดังนี้ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary
 Landfill) เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศ การแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) การหมักทำปุ๋ย
 (Compost) การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง (RDF) การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกลชีวภาพ (MBT) การฝังกลบแบบ
 เทกองควบคุม (Control Dump) ขนาดน้อยกว่า ๕๐ ตัน/วัน และเตาเผา ขนาดน้อยกว่า ๑๐ ตัน/วัน ที่มีระบบ
 กำจัดอากาศเสีย

๔) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ ผ่าน
 กิจกรรมต่าง ๆ เช่น ผ้าป่ารีไซเคิล กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้าน
 รับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน

ปริมาณขยะอันตรายชุมชนที่ได้รับการกำจัด	
ปริมาณขยะอันตรายชุมชนที่รวบรวมได้ในพื้นที่รวบรวมทั้งหมด	X ๑๐๐ = ร้อยละ

๕) กิจกรรมขยะแลกไข่ ขยะแลกของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น รวมทั้ง ปริมาณขยะรีไซเคิลที่มีการคัดแยกที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

๖) สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ร้อยละขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง =
$$\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง} + \text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์} \times 100}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น}}$$

๒. ร้อยละขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง =
$$\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง} + \text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์} \times 100}{\text{อัตราการเกิดขยะมูลฝอยของ คพ.} \times \text{จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร}}$$

๔.๓ ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐

นิยาม

๑) ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างของจังหวัดได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เปรียบเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างของจังหวัดที่มีฐานข้อมูลจากการสำรวจปี ๒๕๕๘ (ปริมาณรวมทั่วประเทศ ๓๐.๔๙ ล้านตัน)

๒) ขยะมูลฝอยตกค้าง หมายถึง ขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปทิ้งในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและไม่ได้บริหารจัดการอย่างถูกต้อง ทั้งนี้ไม่รวมขยะมูลฝอยที่ทิ้งหรือค้างตามพื้นที่ว่างทั่วไป ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๕๘

๓) กระบวนการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประกอบด้วย การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศ การแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) การหมักปุ๋ย (Compost) การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง (RDF) การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกล – ชีวภาพ (MBT) การฝังกลบแบบเทกองควบคุม (Control Dump) ขนาดน้อยกว่า ๕๐ ตัน/วัน และเตาเผา ขนาดน้อยกว่า ๑๐ ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

ร้อยละขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง =
$$\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง รวมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙}}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างของจังหวัด ปี ๒๕๕๘}}$$

ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างของจังหวัด ปี ๒๕๕๘

๔.๔ กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอยของ (Clusters) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ ในแต่ละจังหวัด มีการดำเนินการกำจัดขยะ หรือมีแผนการดำเนินการฯ โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด

หมายถึง กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานและได้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันจัดทำแบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มพื้นที่ฯ และเสนอต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลจังหวัดพิจารณา

๕. เป้าหมายอื่นๆ

๕.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีถนนอย่างน้อย ๑ สายทาง ความยาวไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร เป็นถนนสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามแนวทางการดำเนินโครงการ “๑ อปท. ๑ ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดที่ได้จัดทำโครงการ ๑ อปท. ๑ ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม}}{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด}} \times ๑๐๐ = \text{ร้อยละ} \dots$$

หมายเหตุ อปท. หมายถึง อบจ. พัทยา เทศบาล และ อบต.

๕.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ ต้องมีการจัดทำโครงการ ๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑ วัด ประชาธิปไตยสุจริต ๕ ส. อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๒ โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดที่ได้จัดทำโครงการ ๑ อปท. ๑ วัด ประชาธิปไตยสุจริต ๕ ส.}}{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด}} \times ๑๐๐ = \text{ร้อยละ} \dots$$

หมายเหตุ อปท. หมายถึง อบจ. พัทยา เทศบาล และ อบต.

๕.๓ ห้องน้ำสาธารณะร้อยละ ๑๐๐ ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เช่น โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้รับการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และมีการจัดการตามแนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่น สะอาดและปลอดภัย”

ห้องน้ำสาธารณะ หมายถึง ห้องน้ำในความรับผิดชอบของ อปท. ได้แก่ ห้องน้ำในสวนสาธารณะ ห้องน้ำสถานีนขนส่ง ห้องน้ำสนามกีฬา ห้องน้ำในที่ทำการ อปท. ห้องน้ำในโรงเรียน ห้องน้ำในสถานบริการของ อปท. ห้องน้ำใน ศพด. หรือที่สาธารณะอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท.

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนสถานที่ที่มีห้องน้ำสาธารณะที่ได้รับการดูแลตามโครงการฯ ในจังหวัดนั้น}}{\text{จำนวนสถานที่ที่มีห้องน้ำสาธารณะของทุก อปท. ในจังหวัด}} \times ๑๐๐ = \text{ร้อยละ} \dots$$

อปท. หมายถึง อบจ. พัทยา เทศบาล และ อบต.

มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้ประสบความสำเร็จ

มาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนประสบผลสำเร็จ โดยเริ่มต้นคือให้ประชาชนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดวินัยลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือยหรือไม่จำเป็น เพื่อลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ณ แหล่งกำเนิด สนับสนุนการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการใช้ซ้ำ การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยและขยะอันตรายไปใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุดก่อนการกำจัด ในขั้นสุดท้าย ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจรีไซเคิล รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครัวเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการ และภาคบริการ ทั้งในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวคัดแยกและลดปริมาณ ในส่วนของภาคเอกชนต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่ ตามหลักการ ๓Rs ภาครัฐเป็นผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงาน และส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ครบวงจร ขยะมูลฝอยที่เราพบเห็นกันในชีวิตประจำวันนั้น เกิดจากครัวเรือน สถานประกอบการ รวมถึงสถานที่สาธารณะ ดังนั้น จึงต้องใช้มาตรการต่าง ๆ ในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ดังนี้

๑. มาตรการการดำเนินงานตามแผนรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” เพื่อขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ด้วยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายการบริหารจัดการจัดการขยะมูลฝอย โดยรณรงค์ให้ครัวเรือนลดปริมาณขยะ ใช้หลักการใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการลดขยะต้นทางของประชาชน ในพิธีมอบรางวัลให้แก่จังหวัดที่ชนะการประกวดการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับประเทศประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล และพลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มอบนโยบายการบริหารจัดการขยะในพิธีมอบรางวัลองค์กรจัดการสิ่งแวดล้อมดีเด่น “โครงการมือถือเก่าไปชีวิตใหม่มา เพื่อมอบหนังสือให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำป้ายกำหนดสีเพื่อแยกขยะใส่ถุงจำนวน ๔ ประเภท สำหรับขยะจากครัวเรือน และตั้งถังขยะ ๒ สี คือ สีเหลืองสำหรับขยะรีไซเคิล และสีน้ำเงินสำหรับขยะทั่วไป สำหรับขยะในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งแนวทางในการจัดเก็บและการกำจัดขยะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้กำหนดรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยให้จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชนในทุกครัวเรือน ร่วมดำเนินการตามแผน

โดยมีขั้นตอนและแนวทางการดำเนินการ

๑.๑ กระทรวงมหาดไทย

๑.๑.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๑) อำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติตามแผน และประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) ติดตามผลการดำเนินงานและสรุปรายงานผู้บังคับบัญชา

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินงานของจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) ให้ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดเป็นประเด็นในการตรวจติดตามการปฏิบัติตามแผนในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๑.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

(๑) ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนแผนฯ

(๒) ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการรณรงค์ให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม “แยกก่อนทิ้ง” และ “ทิ้งให้ถูกที่”

(๓) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย กำหนดเป็นประเด็นในการตรวจติดตามการปฏิบัติตามแผนในพื้นที่

๑.๑.๓ กรมการปกครอง

(๑) สนับสนุนการปฏิบัติตามแผน โดยกำกับให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอ และคณะกรรมการหมู่บ้านร่วมปฏิบัติตามแผน

(๒) ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง กำหนดเป็นประเด็นในการตรวจติดตามการปฏิบัติตามแผนในระดับอำเภอ หมู่บ้าน/ชุมชน

๑.๒ จังหวัด

(๑) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นหัวหน้าคณะทำงานกลุ่ม Cluster แต่ละพื้นที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ครบทุกกลุ่ม Cluster และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

(๒) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงแผนฯ พิจารณา กำหนดเวลา เป้าหมายและกิจกรรมในการคัดแยก และการเก็บขนขยะแยกประเภทของจังหวัด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจภาพรวมของกิจกรรมการบริหารจัดการขยะและกรอบระยะเวลาดำเนินการ ทั้งนี้ จังหวัดจะต้องจัดการประชุมให้แล้วเสร็จ ก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑

(๓) เริ่มการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้การคัดแยกขยะในครัวเรือน โรงเรียน วัด ที่สาธารณะ ห้างร้าน ร้านค้าในหมู่บ้าน เป็นต้น โดยทุกจังหวัดจะต้องเริ่มต้นการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ ภายในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๒

(๔) จังหวัดกำหนดและประกาศแผนฯ เป้าหมายและกิจกรรม ในการคัดแยกขยะและการเก็บขนขยะแยกประเภทของจังหวัด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในจังหวัด ถือเป็นเป้าหมายในการดำเนินการร่วมกัน ทั้งนี้ จังหวัดจะต้องกำหนดและประกาศแผนฯ ภายใน วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๒

(๕) ให้ทุกจังหวัดจัดให้มีการประชุม คณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าภาพ Cluster ในทุกกลุ่ม Cluster ก่อนวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อให้ได้ข้อสรุปดังนี้

(๕.๑) ทบทวนและยืนยันการรวมกลุ่มพื้นที่ Cluster ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นที่สิ้นสุดสำหรับในพื้นที่เกาะเป้าหมายที่มีปัญหาขยะมูลฝอยตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดให้จังหวัดกำหนดให้เป็น Cluster เฉพาะ

(๕.๒) ยืนยันจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในกลุ่ม Cluster และจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่อยู่ในกลุ่ม Cluster ใด แล้วรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบภายในกำหนดเวลา

(๖) จังหวัดจัดกิจกรรมเพื่อเริ่มต้นปฏิบัติแผนรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” พร้อมกันทั่วประเทศ ในวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒

(๗) ให้จังหวัดจัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในกลุ่ม Cluster ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละกลุ่ม Cluster หลังจากที่ได้ข้อสรุปการรวมกลุ่ม Cluster ตาม (๕) ภายในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒ แล้วรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบภายในกำหนดเวลา

(๘) ให้จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกลุ่ม Cluster โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายตาม (๑) เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และจัดให้มีการประชุมคณะทำงานกลุ่ม Cluster เพื่อพิจารณาให้ได้ข้อสรุปการเลือกใช้แนวทางหรือวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยภายในทุกกลุ่ม Cluster ในจังหวัด ภายในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๒ โดยให้จังหวัดสรุปรายงานผลให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบภายในกำหนดเวลา

(๙) เร่งรัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพ Cluster ส่งแผนดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตาม (๘) ให้จังหวัด ภายในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๒

(๑๐) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่กำหนดในแผน

๑.๓ อำเภอบาง

(๑) เมื่อได้มีการประชุมรับมอบนโยบายจากจังหวัดตามข้อ ๔.๒ (๒) แล้ว ให้นายอำเภोजัดประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และกำนันทุกตำบล เพื่อชี้แจงแนวทางขั้นตอนวิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเพื่อให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ร่วมดำเนินการ ภายในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๒

(๒) ดำเนินการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้การคัดแยกขยะในครัวเรือน โรงเรียน วัด ที่สาธารณะ ห้างร้าน ร้านค้าในหมู่บ้าน เป็นต้น โดยให้อำเภอเริ่มต้นการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ภายในกำหนดเวลาที่จังหวัดกำหนด

(๓) กำกับ ติดตามและเร่งรัดการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบาง ให้เป็นไปตามเป้าหมายในแผนฯ ของจังหวัด

(๔) ในวันประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ให้นายอำเภอบางประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ โดยให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มอบหมายให้คณะกรรมการหมู่บ้านทำการรณรงค์ให้ทุกครัวเรือนมีถังขยะอินทรีย์ และให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ใช้หลักการ ๓ ช (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่) ในการบริหารจัดการขยะ

(๕) ให้นายอำเภอดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกัน กำหนดให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีจุดรวบรวมขยะอันตรายที่ปลอดภัย เหมาะสม และประชาสัมพันธ์ให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน นำขยะอันตรายไปรวบรวมไว้รอการเก็บขน

๑.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๔.๑ องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด ให้ดำเนินการจัดการขยะอันตรายชุมชนตามแนวทางที่กำหนดไว้แล้ว ตามหนังสือชักชวนแนวทางการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ ๑ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐)

๑.๔.๒ เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล

ก.การบริหารจัดการขยะมูลฝอย

(๑) เมื่อได้มีการประชุมรับมอบนโยบายจากจังหวัดตามข้อ ๔.๒ (๒) แล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุม ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่เก็บขน ให้ทราบแนวทางขั้นตอน วิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ตลอดจนแนวทางในการคัดแยกขยะ การเก็บขยะที่กำหนด ภายในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๒

(๒) กำหนดแนวทางหรือวิธีการจัดทำสัญลักษณ์ขยะแยกประเภท เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บขยะของเจ้าหน้าที่เก็บขยะ เช่น การใช้ถุงขยะสีแยกประเภท หรือการใช้สติ๊กเกอร์สีแยกประเภทติดที่ถุงขยะ หรือการใช้เชือกสีแยกประเภทมัดปากถุงขยะ หรือการติดเทปขาวสีแยกประเภทที่ถุงขยะ เป็นต้น ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๒ และดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ครัวเรือนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรู้ร่วมกัน

(๓) เริ่มการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และส่งเสริมการสร้างวินัย “แยกก่อนทิ้ง” และหลักการ ๓ ช (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่) ภายในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ ภายในกำหนดเวลาที่จังหวัดกำหนด

(๔) จัดกิจกรรมเพื่อเริ่มต้นการปฏิบัติตามแผนรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” พร้อมกันทั่วประเทศ ในวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒

(๕) จัดทำสัญลักษณ์กำหนดจุดรวบรวมขยะแยกประเภทในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น การจัดทำป้าย ปักธง หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ เป็นต้น ภายในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒ ตามตัวอย่างหรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

(๖) จัดทำประกาศหลักเกณฑ์ วัน เวลาในการเก็บขน ระบบขนส่งขยะ วิธีการคัดแยกเส้นทางการเก็บขน จุดรวบรวมขยะ รวมถึงการบริหารจัดการขยะอันตราย ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายชุมชน และประกาศเพื่อประชาสัมพันธ์เพื่อประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบรับรู้โดยทั่วกัน เช่น เสียงตามสาย หอกระจายข่าว ป้ายประชาสัมพันธ์ การเคาะประตูบ้าน เป็นต้น ภายในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

(๗) ให้จัดทำถังขยะแยกประเภท และนำไปวางตั้งไว้ในพื้นที่สาธารณะอย่างน้อย จุดละ ๒ ถัง ประกอบด้วย ถังขยะสีน้ำเงินสำหรับขยะทั่วไป และถังขยะสีเหลืองสำหรับขยะรีไซเคิล ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ตามตัวอย่างหรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

(๘) รมรณค้และให้คำแนะน้าให้ทุกคร้วเรื้อนในเขตพื้นที่รับผิดชอบมีถึงขยะอินทรีย้
ทุกคร้วเรื้อน กรณัคร้วเรื้อนไม่มีพื้นที่จัดท้าถึงขยะอินทรีย้ ให้เทศบาลและองค้การบริหารส่วนต้าบล
จัดให้มีจุดรวบรวมนขยะอินทรีย้ ภายในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ตามต้าอย่างหรือตามความเหมาะสม
ของแต่ละพื้นที่

ข.การสร้าการรับรู้และส่งเสริมการสร้าวินัย “แยกก่อนทิ้ง”

(๑) จัดให้มีการอบรมผู้ท้าชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
ให้ความรู้วิธีการค้แยกขยะ วัสดุรีไซเคิล ขยะอินทรีย้ และขยะอันตราย ภายในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒

(๒) จัดให้มีการอบรมครูในโรงเรียนขององค้กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการบริหาร
จัดการขยะในคร้วเรื้อนและการแยกขยะก่อนทิ้ง เพื่อให้ถ้ายทอดความรู้แก่นักเรียน และให้นักเรียนน้าไปถ้ายทอด
ให้กับผู้ปกครอง และน้าไปปฏิบัติในหมู่บ้าน/ชุมชน ภายในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒

(๓) ร่วมกับก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน อบรมให้ความรู้แก่ผู้แทนคร้วเรื้อนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ
หรือร่วมกันเรื่อง วัน เวลา และก้าหนดเส้นทางการเก็บขน รวมถึงจุดรวบรวมนขยะ การบริหารจัดการขยะอินทรีย้
ขยะต้าไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายชุมชน ภายในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อไปประกอบการจัดท้า
ประกาศตามข้อ ๔.๔.๒ ก. (๖)

๑.๕ หมู่บ้าน/ชุมชน

(๑) ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน/ผู้ท้าชุมชนและคณะกรรมการชุมชน
ท้าการรณรค้ให้ความรู้แก่คร้วเรื้อนในหมู่บ้าน/ชุมชนให้เข้าใจหลักการบริหารจัดการขยะโดยใช้หลักการ ๓ ข
(ใช้น้อย ใช้ซ้ำ น้ากลับมาใช้ใหม่)

(๒) ร่วมกับองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่นก้าหนดให้มีจุดรวบรวมน และค้แยกขยะในหมู่บ้าน/ชุมชน

(๓) ร่วมกับองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดท้าถึงขยะอินทรีย้รวมนของหมู่บ้าน/ชุมชน
และรณรค้ให้คร้วเรื้อนในหมู่บ้าน/ชุมชน จัดท้าถึงขยะอินทรีย้ภายในบ้านเรื้อน ตามต้าอย่าง
หรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๑.๖ การติดตามผล

๑.๖.๑ กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยติดตามผลการท้าเนินงานกับ
จังหวัด

๑.๖.๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นติดตาม
ความก้าวน้าการท้าเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

๑.๖.๓ กรมการปกครอง โดยผู้ตรวจราชการกรมการปกครองติดตามความก้าวน้าของอำเภอ
หมู่บ้าน/ชุมชน

๑.๖.๔ ระดับจังหวัด โดยรองผู้ท้าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้า ติดตาม
ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขปัญหา อุปสรรค ให้กับองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมนกับอำเภอ

๒. มาตรการการลดปริมาณและค้แยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งก้าเนิด (ต้นทาง)

เพื่อเป็นการจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีประสิทธิภาพและน้ากลับมาใช้
ประโยชน์ รวมนทั้งเพื่อป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยตั้งแต่น้าทางมีแนวทางการ
จัดการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การใช้หลักการ ๓Rs คือ (Reduce Reuse และ Recycle) หรือ ๓ ช คือ (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่)

๑) Reduce (ใช้น้อย)

การใช้น้อย คือ การลดระดับการใช้ในปัจจุบัน ควบคุมปริมาณการใช้ให้อยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อเป็นการลดปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น เช่น การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนการใช้ทิชชู ใช้บันไดแทนการใช้ลิฟท์ การไม่รับถุงพลาสติก การเลือกซื้อบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หลีกเลี่ยงการซื้อวัสดุสิ้นเปลืองแบบใช้ครั้งเดียว การบริโภคที่พอเพียง เป็นต้น

๒) Reuse (ใช้ซ้ำ)

การใช้ซ้ำ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้า การใช้ภาชนะที่สามารถใช้ซ้ำได้ การใช้บรรจุภัณฑ์ซ้ำหลายครั้งก่อนทิ้ง การเลือกซื้อสินค้าที่สามารถใช้ซ้ำได้ การดัดแปลงของเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ การซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ ให้ใช้ได้ใหม่

๓) Recycle (นำกลับมาใช้ใหม่)

การนำกลับมาใช้ใหม่ คือ การคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และสำนักงานเพื่อนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับมาเข้าสู่กระบวนการผลิตตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ขยะรีไซเคิลแยกโดยทั่วไปได้ ๔ ประเภท คือ แก้ว กระดาษ พลาสติก และโลหะ/อโลหะ โดยการเลือกสินค้าที่ทำมาจากวัสดุที่สามารถรีไซเคิลได้ หรือการร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการคัดแยกขยะ และการนำขยะรีไซเคิลเข้าสู่กระบวนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ เป็นต้น

๒.๒ การคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง หรือแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย

สนับสนุนและขยายผลให้ประชาชนมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง หรือแหล่งกำเนิดมูลฝอย ตั้งแต่ระดับครัวเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการ สถานที่ราชการ ศาสนสถาน สถานบริการต่าง ๆ ทั้งในชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะมูลฝอย และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุด อาทิ

๑) คัดแยกขยะทั่วไปออกจากขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ โดยบรรจุขยะทั่วไปลงในถุงขยะสีน้ำเงิน และขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่บรรจุลงในถุงขยะสีเหลือง หรือถุงที่มีสัญลักษณ์หรือข้อความระบุอยู่บนถุงก็ได้

๒) คัดแยกขยะทั่วไปออกจากขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่และขยะเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์ โดยบรรจุขยะทั่วไปลงในถุงขยะสีน้ำเงิน ขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่บรรจุลงในถุงขยะสีเหลือง และขยะเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์บรรจุลงในถุงขยะสีเขียว หรือถุงที่มีสัญลักษณ์หรือข้อความระบุอยู่บนถุงก็ได้

๓) คัดแยกขยะทั่วไปออกจากขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่และขยะเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์และขยะอันตราย โดยบรรจุขยะทั่วไปลงในถุงขยะสีน้ำเงิน ขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่บรรจุลงในถุงขยะสีเหลือง และขยะเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์บรรจุลงในถุงขยะสีเขียว และขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชนบรรจุลงในถุงขยะสีส้ม หรือถุงที่มีสัญลักษณ์หรือข้อความระบุอยู่บนถุงก็ได้

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการจัดการขยะจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนตามหลักการของ “ประชารัฐ” เพื่อคัดแยกขยะที่ต้นทางตามหลักการ 3Rs คือ (Reduce Reuse และ Recycle) หรือ 3 ข คือ (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ หมู่บ้าน/ชุมชน ตลาด สถานศึกษา โรงแรม สถานีบริการน้ำมัน สถานพยาบาล สวนสาธารณะ ซูเปอร์มาร์เก็ต/มินิมาร์ท วัด/ศาสนสถาน อาคารสูงหรือ คอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนต์ ห้างสรรพสินค้า ธนาคาร ร้านอาหาร สถานบันเทิง โรงงาน เป็นต้น

๒.๓ การจัดการขยะโดยเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.)”

เป็นเครือข่ายที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือโดยสมัครใจของบุคคลที่มีความสนใจ มีความสมัครใจ มีความเสียสละ และอุทิศตนในการทำงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง โดยมีจำนวน อถล. ที่เกิดขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนครัวเรือนที่มีอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือในการวางแผนและเลือกวิธีการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน ตั้งแต่การส่งเสริม และสนับสนุนการลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย การจัดกิจกรรมร่วมกันในชุมชน เช่น การจัดตั้งธนาคารขยะ การจัดตลาดนัดขยะ การเชิญชวนเอกชนเข้ามารับซื้อขยะในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบอกเสียงในการสร้างความรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนในการคัดแยกขยะและการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย-จัดกิจกรรมร่วมกันในการทำความสะอาดในวันสำคัญต่าง-ๆ-การส่งเสริมการเลี้ยงไส้เดือนดิน- ฯลฯ สำหรับการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและบริบทของแต่ละพื้นที่

๒.๔ มาตรการการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบ “มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ในหน่วยงานภาครัฐ” ภายใต้โครงการ “ทำความดีด้วยใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” โดยมอบหมายทุกหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดให้ “ผลการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย” เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

โครงการ “ทำความดีด้วยใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย ลดใช้ถุงพลาสติกหิ้ว และงดใช้โฟมบรรจุอาหาร โดยการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และ ประชาชน ซึ่งมีกิจกรรมการภายใต้โครงการดังกล่าวประกอบด้วย ๕ กิจกรรม ดังนี้ ๑) กิจกรรมมาตรการลดและคัด แยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ๒) กิจกรรมรณรงค์ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ลดใช้ถุงพลาสติก ๓) กิจกรรมการลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ๔) กิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ งดการใช้พลาสติกและโฟมในสวนสัตว์และ ๕) กิจกรรมการจัดการขยะบ่อสุทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล ทั้งนี้ได้กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีของหัวหน้างานภาครัฐด้วย เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

๓. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กลางทาง)

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดระบบการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การจัดขยะมูลฝอยต่อไป โดยต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๓.๑ การสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และปริมาณขยะมูลฝอยที่ท้องถิ่นจัดเก็บและนำไปกำจัด โดยให้เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และนำมาเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เช่น ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้เพื่อนำไปกำจัด องค์ประกอบขยะที่จัดเก็บได้ในพื้นที่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทุกด้าน และควรพิจารณาความครอบคลุมพื้นที่การให้บริการการเก็บขนว่าครอบคลุมทุกพื้นที่หรือไม่ หากไม่ครอบคลุมควรมีการส่งเสริมให้เกิดการบริการที่ครอบคลุมทั่วพื้นที่ โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึกข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (มผ.๒) ผ่านระบบสารสนเทศเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์กำหนดนโยบาย การวางแผนงาน/โครงการ และการเลือกใช้เทคโนโลยีในการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เช่นกัน ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำฐานข้อมูลการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยการเก็บรวบรวมผลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ ขยะที่จัดเก็บได้จากครัวเรือน สถานที่กำจัดขยะ หน่วยงานที่รับจ้างเก็บ ขน หรือรับกำจัดขยะ เป็นต้น เพื่อนำมาประมวลผลข้อมูลใช้สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการต่อไป

๓.๒ การรณรงค์และประชาสัมพันธ์การลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทางหรือ แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้ตระหนักและมีจิตสำนึกในการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง หรือ แหล่งกำเนิดมูลฝอย อาทิ การจัดตั้งธนาคารขยะ การสนับสนุนถังขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชนในครัวเรือน ดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปและการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ การนัดเวลาการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย เช่น การกำหนดวันและเวลาในการเก็บและขนขยะมูลฝอย การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการลดปริมาณและการคัดแยกขยะมูลฝอย และการส่งเสริมการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในแต่ละครัวเรือนสามารถจำหน่ายขยะขายได้ เป็นต้น

๓.๓ การจัดวางภาชนะรองรับขยะแบบแยกประเภท อย่างน้อย ๒ ประเภท ไว้ในที่สาธารณะและสถานที่สาธารณะให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณมูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่นั้น ๆ ได้แก่ ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยทั่วไปสีน้ำเงิน ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยรีไซเคิลหรือขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยอาจจัดภาชนะรองรับมูลฝอยให้มีลักษณะโปร่งใสก็ได้

สำหรับในพื้นที่ของเอกชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดท้องถิ่นเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ของเอกชนที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปได้ ต้องจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณมูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่แห่งนั้นด้วย โดยอย่างน้อยต้องมีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ซึ่งพื้นที่ดังกล่าว ได้แก่ ปิมน้ำมัน หอพัก โรงแรม ห้องสรรพสินค้า สถานที่จำหน่ายอาหาร ตลาดน้ำ/ตลาดนัด/ถนนคนเดิน สถานบันเทิง สถานที่ท่องเที่ยว และสถานพยาบาลของเอกชน ฯลฯ

๓.๔ กำหนดจุดหรือสถานที่รวบรวม “ขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชน” โดยการจัดวางภาชนะรองรับขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชนไว้ในพื้นที่ที่มีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่นในหมู่บ้านหรือชุมชนแห่งนั้น ซึ่งในปัจจุบันมีหมู่บ้าน/ชุมชน ทั่วประเทศ จำนวน ๘๕,๔๑๖ แห่ง

๓.๕ กำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บขนขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชน และประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ประชาชนทราบอย่างเปิดเผยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อาทิ เสียงตามสาย หอกระจายข่าว ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

๓.๖ จัดให้มีระบบการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยให้มียานพาหนะขนส่งขยะมูลฝอยที่เพียงพอ และให้ดำเนินการตามมาตรฐานและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๗ จัดให้มีสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย หากมีระยะทางการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยจากหมู่บ้าน/ชุมชนห่างจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยควรจัดให้มีสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เพื่อเป็นสถานที่ตั้งกลางระหว่างแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยกับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และเป็นที่พักหรือรวบรวมขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้จากในหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งนี้ เพื่อลดระยะทาง การขนส่งขยะมูลฝอยก่อนส่งไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกลจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเกินกว่า ๔๐ กิโลเมตร หากจำเป็นต้องขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่น และไม่มียานพาหนะขนส่งขยะมูลฝอยเพียงพอที่จะขนส่งไปยังสถานที่กำจัด ควรจัดให้มีสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เพื่อรวบรวมขยะมูลฝอยที่รอการขนส่งไปยังสถานที่กำจัด ทั้งนี้ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยจะต้องพิจารณาตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑) ระยะทางการขนส่งขยะมูลฝอยไปยังศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม ๔๐ - ๕๐ กิโลเมตร ทั้งนี้ ต้องพิจารณาความคุ้มค่าในการขนส่งไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยด้วย

๒) การออกแบบและการก่อสร้างสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐาน หรือข้อกำหนดของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือมาตรฐานอื่นที่ยอมรับได้

๓) ความสามารถในการบริหารจัดการระดับท้องถิ่น และความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินการ

๓.๘ ออกข้อกำหนดท้องถิ่น เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน ประกอบกับกฎกระทรวงสุลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ตลอดจนอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขนและกำจัดขยะมูลฝอย ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙

๓.๙ สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดให้มีระบบการเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์เมื่อหมดอายุการใช้งานตั้งแต่การเก็บรวบรวม การเก็บขน การรีไซเคิล และการบำบัดกำจัดอย่างปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ตามหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR) รวมทั้งแบบรวบรวมในพื้นที่สาธารณะ หรือชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนพัฒนาและส่งเสริมให้มีระบบเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ (Deposit Refund)

๔. มาตรการการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนให้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (ปลายทาง)

๔.๑ กำจัดขยะมูลฝอยตกค้าง (ขยะมูลฝอยเก่า)

ขยะมูลฝอยตกค้าง จำนวน ๓๐.๔๙ ล้านตัน จะต้องได้รับการกำจัดให้หมดไป โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

- ๑) สำรวจ ประเมิน สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเพื่อปิดหรือจัดทำแผนงานฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ๒) ปิด/หรือฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อจัดการขยะมูลฝอยเก่า โดยการรื้อร่อนขยะมูลฝอยในพื้นที่บ่อขยะมูลฝอย และแปรรูปขยะมูลฝอยผลิตเป็นเชื้อเพลิง (Refuse Derived Fuel: RDF) เพื่อส่งไปเป็นวัตถุดิบให้แก่โรงงานเอกชน หรือส่งไปยังเตาเผาขยะมูลฝอยเพื่อผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า (รูปแบบการดำเนินโครงการแปรรูปขยะมูลฝอยผลิตเป็นเชื้อเพลิง RDF) โดยถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๓ สรุปว่า กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับเอกชนที่ได้รับมอบหมายนำมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปดำเนินการใช้ หรือหาประโยชน์โดยวิธีการจำหน่าย จ่าย โอน ตามข้อ ๒๒ และข้อตกลงในหมวด ๓ ให้จัดทำข้อเสนอโครงการเสนอต่อคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงศักยภาพ ต้นทุน ความคุ้มค่า และประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

๓) ดำเนินการฟื้นฟู/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยให้ดำเนินการฟื้นฟู/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง คือ สถานที่กำจัดขยะที่มีการเทกองขยะมูลฝอยแบบ (Open Dump) และสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบควบคุม (Controlled Dump) หรือฝังกลบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfills) หรือให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒ และหมวด ๓ เป็นต้นไป

๔) ติดตามตรวจสอบการปนเปื้อนน้ำชะขยะมูลฝอยบริเวณโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

๕) การจัดตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการขยะตกค้างสะสมในพื้นที่

๔.๒ การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้นรายวัน ควรได้รับการจัดการและกำจัดให้หมดเป็นประจำวัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างขึ้นอีก และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน โดยจัดให้มีสถานที่หรือศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมเพื่อกำจัดขยะมูลฝอย หรือแปรรูปขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงาน จะต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอยและนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์มากที่สุด ส่วนที่เหลือ จึงนำไปกำจัดยังศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม ซึ่งจะทำให้นาพื้นที่ที่ใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอยลดลง และยังลดต้นทุนการกำจัดอีกด้วย ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่มพื้นที่ ดังนี้

๑) จัดให้มีการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการมูลฝอย (Clusters)

กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้จังหวัดรายงานการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัจจุบันมีการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการมูลฝอย (Clusters) จำนวน ๓๒๔ กลุ่ม (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) โดยถือปฏิบัติตามแนวทางในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าด้วยการทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ขนาด ได้แก่

- กลุ่มพื้นที่ขนาดใหญ่ (L) หมายถึง กลุ่มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกันแล้วมากกว่า ๕๐๐ ตัน/วัน ขึ้นไป มีจำนวน ๑๑ แห่ง

- กลุ่มพื้นที่ขนาดกลาง (M) หมายถึง กลุ่มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกันตั้งแต่ ๓๐๐ - ๕๐๐ ตัน/วัน ขึ้นไป มีจำนวน ๑๐ แห่ง

- กลุ่มพื้นที่ขนาดเล็ก (S) หมายถึง กลุ่มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกันแล้วน้อยกว่า ๓๐๐ ตัน/วันขึ้นไป มีจำนวน ๓๐๓ แห่ง

- สำหรับกลุ่มพื้นที่พิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๕๐ เขต มีการรวมกลุ่มการจัดการมูลฝอย (Clusters) ซึ่งมีขนาดกลุ่มพื้นที่ขนาดใหญ่ (L) จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ศูนย์กำจัดมูลฝอยอ่อนนุช ศูนย์กำจัดมูลฝอยหนองแขม และศูนย์กำจัดมูลฝอยสายไหม

๒) การเลือกใช้วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยตามประเภทขยะมูลฝอย กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ก) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

ข) การหมักทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ

ค) การกำจัดด้วยพลังงานความร้อน

ง) การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงหรือพลังงาน

จ) วิธีการอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือคณะกรรมการจังหวัด ให้คำแนะนำ ตามที่เห็นสมควร

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการนำขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปกำจัดในสถานที่ที่มีวิธีการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ สำหรับในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ ในหมวดที่ ๓ เป็นต้นไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อจัดให้มีการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการทำความตกลงร่วมกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อ๑๓ วรรคสอง กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอนุโลม

๕. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามเป้าหมายอื่นๆ

๕.๑ แนวทางการดำเนินโครงการ “๑ อปท. ๑ ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

วิธีดำเนินการ

๑. ระดับพื้นที่ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ สำรวจ และคัดเลือกถนนที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการดำเนินการ “ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม” โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลาดยาง หรือถนนลูกรัง จำนวน ๑ สายทางความยาวระยะทาง ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร และกว้าง ๓ - ๖ เมตร

(๒) ถนนเป็นแลนด์มาร์ก (Landmark) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๒ จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการพัฒนา “ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม” โดยประกอบด้วยผู้บริหาร ท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อกำหนดแนวทางและนโยบายในการ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๑.๓ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมบริเวณ ถนนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

๑.๔ จัดกิจกรรม และรณรงค์เพื่อพัฒนา ปรับปรุง ดูแล และรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบ เรียบร้อยบริเวณถนน ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และประชาชนโดยดำเนินการ ดังนี้

(๑) ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ (บัวตอง เฟื่องฟ้า (สีชมพูเข้มหรือสีแดง) ชมพูพันธุ์ทิพย์ ตะแบก อินทนิลบก ฯลฯ) หรือไม้ยืนต้นประจำท้องถิ่น/อำเภอ/จังหวัด (ทองกวาว เสลา สารภี สะเดา สัก จามจุรี มะขาม นนทรี บุนนาค ฯลฯ) เพื่อให้ดูร่มรื่น และสวยงามทั้งสองข้างทางถนน

(๒) ปรับปรุงทิวทัศน์สองข้างทางให้สะท้อนถึงวัฒนธรรม วิถีชุมชน หรือเอกลักษณ์ของชุมชน

(๓) มีการดูแลสิ่งแวดล้อมของถนนอย่างเป็นระบบ เช่น กระบวนการรักษาความสะอาด การจัดเก็บขยะ การคัดแยกขยะให้กลมกลืนกับสภาพ และมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการอย่างชัดเจน

(๔) กรณีไหลทาง หรือสองข้างทางของถนน ควรมีการจัดระบบการระบายน้ำโดยใช้หลักการธนาคาร น้ำใต้ดิน (ระบบปิด) ไปดำเนินการ เพื่อให้มีการระบายน้ำที่รวดเร็ว

๑.๕ ประกาศ “ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม” ระดับพื้นที่ และรายงานผลการดำเนินงาน

๒. ระดับอำเภอ/จังหวัด (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ/จังหวัด) ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำแนะนำ และประสานการปฏิบัติในระดับพื้นที่ ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๕.๒ แนวทางโครงการวัด ประชารัฐ สร้างสุข: พัฒนาวัดด้วยแนวทาง ๕ส. ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ของ อปท.

กิจกรรม ๕ ส. เป็นปัจจัยพื้นฐานการบริหารคุณภาพ ที่จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในที่ทำงานให้เกิด บรรยากาศที่น่าทำงาน เกิดความสะอาดเรียบร้อยในสำนักงาน ถูกสุขลักษณะ ทำให้พนักงานสามารถใช้ศักยภาพ ของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ สร้างทัศนคติที่ดีของพนักงานต่อหน่วยงาน

กิจกรรม ๕ ส. เป็นกลยุทธ์อีกวิธีหนึ่งที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เป็น กิจกรรมที่ทำแล้วเห็นผลเร็วและชัดเจน นอกจากนั้นกิจกรรม ๕ ส. จะเป็นพื้นฐานในการนำวิธีการบริหาร ใหม่ๆ เข้ามาใช้ในอนาคตต่อไป

กิจกรรม ๕ ส. เป็นแนวความคิดจัดระเบียบเรียบร้อยในที่ทำงานก่อให้เกิดสภาพการทำงานที่ดีปลอดภัย มีระเบียบเรียบร้อย นำไปสู่การเพิ่มผลผลิต

- ส๑ : สะสาง คือ การแยกของที่ต้องการ ออกจากของที่ไม่ต้องการและจัดของที่ไม่ต้องการทิ้งไป
- ส๒ : สะดวก คือ การจัดวางสิ่งของต่างๆ ในที่ทำงานให้เป็นระเบียบเพื่อความสะดวก และ ปลอดภัย
- ส๓ : สะอาด คือ การทำความสะอาด เครื่องมือ อุปกรณ์ และสถานที่ทำงาน

- ส๔ : สุขลักษณะ คือ สภาพหมดจด สะอาดตา ถูกสุขลักษณะ และรักษาให้ดีตลอดไป
- ส๕ : สร้างนิสัย คือ การอบรม สร้างนิสัยในการปฏิบัติงานตามวินัย ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

๑. วิธีดำเนินการ

๑.๑ แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบเพื่อให้มีผู้รับผิดชอบในการนำการทำกิจกรรม โดยทุกพื้นที่จะต้องกำหนดแผนปฏิบัติการในการจัดทำ ๕ส เช่น ส๒ สะดวก และ ส๓ ทำความสะอาดให้ทำทุกวัน ในส่วนของ ส๑ สะสาง อาจทำทุกวันพระ หรือ เดือนละ ๑ ครั้ง ฯลฯ

๑.๒ หัวข้อต่างๆ ที่ควรมีอยู่ในการดำเนินกิจกรรม ๕ส คือ

- (๑) รายละเอียดกิจกรรม เป็นการกำหนดกิจกรรมในเรื่อง ๕ส ของพื้นที่ว่ามีอะไรบ้างตามขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ๕ส
- (๒) ระยะเวลาดำเนินการ จะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าช่วงใดจะทำอะไร ใช้เวลาเท่าไรในการดำเนินงาน
- (๓) ผู้รับผิดชอบในแต่ละหัวข้อ
- (๔) มีการประชุมของสมาชิกที่อยู่ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ
- (๕) จัดให้มีการประเมินความคืบหน้าของการดำเนินกิจกรรม

๒. การเผยแพร่กิจกรรม

นำภาพกิจกรรม การดำเนินงานตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข : พัฒนาวัดตามแนวทาง ๕ส. ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ใน Facebook กลุ่มชื่อ “๑ ท้องถิ่น ๑ ศาสนสถาน ประชารัฐ สร้างสุข”

๕.๓ แนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่นสะอาดและปลอดภัย”

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริการสาธารณะดังกล่าว จึงได้กำหนดให้การพัฒนาห้องน้ำสาธารณะในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน เพื่อบริการประชาชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อให้ห้องน้ำสาธารณะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคติดต่อ และเพื่อความพึงพอใจของประชาชน และนักท่องเที่ยว โดยเน้นพัฒนาสามสาธารณะให้ได้มาตรฐาน ๓ เรื่อง คือ สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย

• สะอาด หมายถึง ห้องน้ำจะต้องได้รับการดำเนินการให้ถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitation Conditions) เช่น ห้องน้ำและสุขภัณฑ์ทั้งหมดจะต้องสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีวัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการ เช่น น้ำสะอาด สบู่ล้างมือ กระดาษชำระเพียงพอ การเก็บ กัก หรือบำบัดสิ่งปฏิกูลถูกต้องและมีสภาพแวดล้อมสวยงาม ซึ่งจะส่งผลดีต่อทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้ใช้บริการ

• เพียงพอ หมายถึง ต้องมีห้องน้ำให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้บริการรวมถึง ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ และห้องน้ำต้องพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

• ปลอดภัย หมายถึง ผู้ใช้บริการจะต้องปลอดภัยขณะใช้ห้องน้ำ เช่น สถานที่ตั้งต้องไม่เปลี่ยว จัดห้องน้ำแยกเพศชาย – หญิง

๑. วิธีดำเนินการ

๑.๑. จังหวัดชักซ้อมแนวทางการดำเนินงานโครงการ “ห้องน้ำห้องถิ่นสะอาดและปลอดภัย” ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบ

๑.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาห้องน้ำสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้แก่ ห้องน้ำในสำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานีขนส่ง อาคารอเนกประสงค์ ตลาด สวนสาธารณะ และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อความพึงพอใจของประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยเน้นพัฒนาห้องน้ำสาธารณะให้ได้มาตรฐาน ๓ เรื่อง คือ สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน ๓ ด้าน ๑๖ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

(๑) เกณฑ์ด้านความสะอาด (Healthy:H)

(๑.๑) พื้น ผนัง เพดาน โถส้วม ที่กดโถส้วม โถปัสสาวะ สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

(๑.๒) มีน้ำใช้สะอาด เพียงพอ และไม่มีกลิ่นน้ำขุ่น ภาชนะเก็บกักน้ำ ชันตักน้ำ สะอาดอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

(๑.๓) มีกระดาดชำระเพียงพอต่อการใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ (อาจจำหน่ายหรือบริการฟรี) หรือสายฉีดน้ำที่สะอาด อยู่ในสภาพดี และใช้งานได้

(๑.๔) อ่างล้างมือ ก๊อกน้ำ กระบอก สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดี และใช้งานได้

(๑.๕) สบู่ล้างมือ พร้อมให้ใช้ตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

(๑.๖) ถังรองรับมูลฝอย สะอาด มีฝาปิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ในบริเวณอ่างล้างมือ หรือบริเวณใกล้เคียง

(๑.๗) มีการระบายอากาศดี และไม่มีกลิ่นเหม็น

(๑.๘) สภาพท่อระบายสิ่งปฏิกูลและถังเก็บกักไม่รั่ว แตก หรือชำรุด

(๑.๙) จัดให้มีการทำความสะอาด และระบบการควบคุมตรวจตราเป็นประจำ

(๒) เกณฑ์ด้านความเพียงพอ (Accessibility:A)

(๒.๑) จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไปอย่างน้อยหนึ่งที

(๒.๒) ห้องน้ำสาธารณะพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

(๓) เกณฑ์ความปลอดภัย (Safety:S)

(๓.๑) บริเวณที่ตั้งห้องน้ำต้องไม่อยู่ใกล้ถนน/เปลี่ยว

(๓.๒) กรณีที่มีห้องน้ำตั้งแต่ ๒ ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องสำหรับชาย หญิง โดยมีป้ายหรือสัญลักษณ์ที่ชัดเจน

(๓.๓) ประตู ที่จับเปิด - ปิด และที่ล็อคด้านในสะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้

(๓.๔) พื้นห้องน้ำแห้ง

(๓.๕) แสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ

๑.๓ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนร่วมกันพัฒนาห้องน้ำสาธารณะต่างๆ ให้สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย

๑.๔ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องน้ำสาธารณะต่างๆ ให้สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย

๑.๕ รายงานและติดตามผลการดำเนินการ

บทที่ 4

แผนปฏิบัติการตามมาตรการและแนวทางการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ

เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับจังหวัด บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “กระบี่สะอาด” จึงได้กำหนดแผนปฏิบัติการตามมาตรการและแนวทางการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ โดยอาศัยหลักการ 3Rs คือ การใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ ภายใต้หลักการประชารัฐ ทั้งนี้ได้แบ่งเป็น 6 มาตรการ และ 5 กลยุทธ์ คือ

มาตรการ

- 1) มาตรการการดำเนินงานตามแผนรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” เพื่อขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- 2) มาตรการการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (ต้นทาง)
- 3) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กลางทาง)
- 4) มาตรการการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนให้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (ปลายทาง)
- 5) มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามเป้าหมายอื่นๆ
- 6) มาตรการและแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

กลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ
 กลยุทธ์ที่ ๒ การจัดการขยะอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพ
 กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพ
 กลยุทธ์ที่ ๔ การจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพ
 กลยุทธ์ที่ ๕ การสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ได้กำหนดรายละเอียดเป้าหมายของจังหวัดกระบี่, แผนปฏิบัติการตามมาตรการต่างๆ ทั้ง 6 มาตรการ, กิจกรรมต่างๆ, หน่วยงานที่รับผิดชอบ และการติดตามประเมินผล

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ

มาตรการที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ				หน่วยงานรับผิดชอบหลัก		หน่วยงานสนับสนุน	
เป้าหมายของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*						
1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 100 มีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (มฟ.2) ผ่านระบบสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	(1) มีการอบรมเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้าใจวิธีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (มฟ.2) ผ่านระบบสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น			- สถ. - จังหวัด - สถจ.	- สถ. - จังหวัด - อปท.		
1.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 100 ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย	(2) มีการตั้งคณะทำงานและประชุมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนมีการรายงาน			- อปท.	- จังหวัด		
1.3 จังหวัดมีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอย จังหวัด อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง	(1) มีการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย			- อปท. - จังหวัด	- มท. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน		
1.4 จัดตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยอำเภอ และองค์กร	(1) จังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยจังหวัด			- จังหวัด - อำเภอ - อปท.	- สถ. - ภาคเอกชน		
	(1) อำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะสนับสนุนการปฏิบัติงานของ อปท. ในเขตอำเภอ			- อำเภอ	- บค. - สถอ		

มาตรการที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
ปกครองส่วนท้องถิ่น และมีกรประชุมดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง	(2) อบท. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับ อบท. ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยในระดับพื้นที่ โดยคณะกรรมการระดับ อบท. จะต้องไปจัดอบรมให้ความรู้กับประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยในระดับครัวเรือนและบริเวณจุดรวบรวบขยะหมู่บ้าน/ชุมชน	- อบท.	- ปค. - สดจ.
มาตรการที่ 2 ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ 3 ช: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ หรือ 3R: Reduce Reuse Recycle ให้เป็นรูปธรรม และเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ	(1) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์วิธีการนำขยะไปใช้ประโยชน์ผ่านหอกระจายข่าวหมู่บ้านหรือสถานวิฑูยของรัฐ กระตุ้นหมู่บ้าน/ชุมชนเห็นประโยชน์ 3ช (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่) (2) จังหวัดจัดประชุมนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด เพื่อให้เกิดความเข้าใจและช่วยเป็นผู้นำในการบูรณาการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ (3) จัดประชุมผู้บริหาร ปลัด อบท. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มอบหมายนโยบายการบริหารจัดการขยะในระดับอำเภอ	- จังหวัด - อำเภอ - อบท.	- อบท. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
		- จังหวัด - อำเภอ	- อำเภอ - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
		- อำเภอ	- อบท. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

มาตรการที่ 2 ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	(4) อบท. จัดอบรมการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากขยะแก่ประชาชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ เช่น โซฟาลังขยะ โต๊ะเก้าอี้เครื่องใช้ภายในบ้านจากไม้เก่า เต้าเผาไร้ควัน ไม้เสียบดินทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น	- อบท. - หมู่บ้าน/ชุมชน	- สถจ. - สถอ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(5) อบท. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะก่อนนำไปทิ้งอย่างไรประโยชน์ เช่น ผ้าปารีเซเคล การล้างมือเก็บขยะ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมรณรงค์ซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น	- อบท.	- จังหวัด - สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(6) ขอความร่วมมือ “ประชารัฐ” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน (ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด) ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และบรรจุภัณฑ์ใช้ครั้งเดียว	- สถ. - จังหวัด - อำเภอ	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - ภาคเอกชน - ภาคการศึกษา - ภาคศาสนา - ภาคประชาสังคม - ภาคประชาชน
	(7) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย เช่น ซาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่ายชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน	- อบท.	- ปค. - สถ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

มาตรการที่ 2 ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
2.2.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และตลาดในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 100 มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมหรือสถานที่รวมขยะเปียก	(3) อปท. จัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกไว้ดำเนินการตามกระบวนการต่อไป	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(1) จัดหาสถานที่กลางสำหรับจัดทำภาชนะรองรับขยะเปียก เพื่อเป็นจุดรวบรวมขยะเปียกจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และตลาด โดย อปท. กำหนดวัน เวลา และเส้นทางการจัดเก็บ	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(2) อปท. จัดทำจุดรวบรวมขยะเปียกในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในสังกัด อปท. ให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนเรื่องการบริหารจัดการขยะ	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
2.3 ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 40 ถูกนำไปใช้ประโยชน์	(1) อปท. จัดกิจกรรมให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ รมรงค์ และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในพื้นที่ ในเรื่อง 3Rs หรือ 3 ข. วิธีการคัดแยกขยะ วิธีการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์	- อปท.	- สถจ. - จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
2.3 ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 40 ถูกนำไปใช้ประโยชน์	(2) อปท. จัดกิจกรรม การลดปริมาณ การคัดแยก และการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ ผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ผ้าป่าไร้เชื้อ การปล่อยเรือเก็บขยะ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก นำหมักชีวภาพ กิจกรรม	- อปท.	- สถจ. - จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

มาตรการที่ 2 ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	ร้านรับซื้อของเก่าสี่แยก กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะ แลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก ฯลฯ		
	(3) สถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัด อบท. และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษา ในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ 3Rs หรือ 3ช. คือ วิธีการลด ปริมาณขยะและคัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ ประโยชน์ให้แก่เด็ก นักรเรียน และนักศึกษา และการอ่านวยความสะดวกให้แก่โรงเรียน สถานศึกษา วัด หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาษาชนะ รองรับแบบแยกประเภท ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้มีการ คัดแยกขยะ	- สถานศึกษาในสังกัด อบท. และ สพฐ.ทุกแห่ง - อบท.	- สธ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(4) ขอความร่วมมือ “ประชารัฐ” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชา สังคม/ภาคประชาชน ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรม ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และบรรจุภัณฑ์ให้ใช้ ถูกว่า	- สธ. - จังหวัด - ทสจ. - สนจ.	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(5) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยก ขยะมูลฝอยรายย่อย อาทิ ซาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่ายชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน	- อบท.	- บค. - สธ. - ภาคเอกชน

มาตรการที่ 2 ด้านการจัดการขยะต้นทาง				
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	
2.4 การจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมเพื่อนำขยะ ที่คัดแยกแล้วไปจำหน่ายหรือ แลกเปลี่ยนเป็นเงินหรือสิ่งของที่มี มูลค่า เช่น ตลาดนัดขยะ ฯลฯ โดย สามารถพิจารณาให้นำเอามาใช้ประโยชน์ ส่วนตัวหรือส่วนรวมได้ อย่างน้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 แห่ง	(6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการ ภาคเอกชน ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติกและโฟม หรือ นำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความ ร่วมมือจากภาคเอกชนไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและให้ สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชน ในการใช้ถุงผ้าแทน	- อปท.	- ภาคประชาชน - จังหวัด - หอการค้าจังหวัด - สมาคมอุตสาหกรรมจังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
	(7) จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอย ชุมชน	- อปท.	- จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
	(1) อปท. ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดการรวมกลุ่ม ประชาชนที่สมัครใจตั้งเป็นกลุ่มบริหารจัดการขยะ และจัดหา สถานที่ทำการกลุ่มและนัดหมายผู้ค้าของเก่ารับซื้อ หรือกลุ่ม จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนขยะเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่า อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	- อปท.	- ปค. - สผจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
2.5 ครีวเรือน ร้อยละ 60 เข้าร่วม เครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรัก โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะ มูลฝอย	(1) อปท. “รับสมัครอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.)” และอบรมให้ความรู้จัดตั้งเป็นเครือข่ายที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ โดยสมัครใจ มีความเสียสละและอุทิศตนในการทำงาน ด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษา	- อปท.	- สผ. - สผจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	

มาตรการที่ 2 ด้านการจัดการขยะต้นทาง					
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก		หน่วยงานสนับสนุน	
2.6 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 100 เป็นเจ้าภาพการจัดกิจกรรมเพื่อให้ “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” ได้ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่นอย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง				
2.6 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 100 เป็นเจ้าภาพการจัดกิจกรรมเพื่อให้ “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” ได้ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่นอย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง	(1) อบท. มีโครงการ/กิจกรรมรณรงค์จิตสำนึกบริหารจัดการขยะมูลฝอย ดังนี้ (1.1) จัดกิจกรรมการจัดการมูลฝอยของชุมชน เริ่มจากการลดการเกิดมูลฝอย คัดแยกมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากมูลฝอย และรวบรวมมูลฝอย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการเก็บขนของ อบท. (1.2) การจัดกิจกรรมการรณรงค์รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น นัดเวลากำกับขนมูลฝอย เก็บกวาดมูลฝอย (1.3) สอดส่องดูแล ฝ่าละอองธุรีพระขวัญ และรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน ตลอดจนสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ (1.4) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการลดและคัดแยกขยะกิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน ฯลฯ (1.5) เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ภาคราชการ ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วม	- อบท. - ทสจ.		- สด. - สดจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	

มาตรการที่ 2 ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	ในการสนับสนุนในการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน (1.6) มีการรณรงค์การจัดเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ตลอดทั้งปีตามโครงการมือถือเก่าไป ชีวิตใหม่มา (1.7) รณรงค์ทำความสะอาดด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก (1.8) รณรงค์เก็บขยะใต้ทะเลและทำความสะอาดแนวปะการัง จำนวน 2 ครั้ง (1.9) รณรงค์ทำความสะอาดชายหาดแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 10 หาด		

มาตรการที่ 3 การจัดการขยะกลางทาง				
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	
3.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 มีภาชนะรองรับขยะ มูลฝอยแบบแยกประเภทในชุมชน ที่สาธารณะ สถานที่ท่องเที่ยว	(1) สำรวจสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ รับผิดชอบเพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการจัดหา ภาชนะ	- อบต. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน		
	(2) จัดทำภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทใน สวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบให้ ครบทุกแห่ง	- อบต. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน		
	(3) จัดทำยานพาหนะขนส่งขยะมูลฝอยและพนักงานประจำ รถให้เพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น	- อบต. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน		
	(4) ตรวจสอบและป้องกันมิให้ขยะมูลฝอย น้ำ หรือสิ่งอื่น ที่เกิดจากการขนส่งขยะมูลฝอย ตกหล่นรั่วไหลออกจาก รถเก็บขนขยะมูลฝอย	- อบต. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน		
	(5) การทำความสะอาดยานพาหนะให้มีความสะอาดเป็น ประจำทุกครั้งที่มีการขนส่งขยะ	- อบต. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน		
3.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 80 มีการวางแผนการเก็บขน ขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ (เฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ มีการเก็บขน)	(1) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขน	- อบต. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน		

มาตรการที่ 3 การจัดการขยะกลางทาง				
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	
3.3 หมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ 100 มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน”	(2) ทำประชาพิจารณ์ เพื่อแจ้งให้ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน	- อบท.	- ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	3.1 จัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชนละ 1 แห่ง	- อบท.	- สธ. - อบจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	3.2 กรณีสถานที่ที่สนับสนุนนโยบายไร้ถัง จะต้องจัดให้มีระบบหรือหน่วยจัดการรวบรวมขยะอันตรายที่ครอบคลุมพื้นที่ทุกหมู่บ้านชุมชน	- อบท.	- สธ. - อบจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	3.3 รายงานการจัดตั้งจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชนผ่านระบบสารสนเทศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	- อบท.	- สธ. - สธจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	

มาตรการที่ 4 การจัดการขยะปลายทาง				
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน	
4.1 ขยะอันตรายชุมชนร้อยละ 100 ที่จัดเก็บและรวบรวม ส่งไปกำจัด อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	(1) อบต. ประชาสัมพันธ์ประชาชนขยะอันตรายชุมชน และวัน เวลาเก็บขน	- อบต.	- จังหวัด - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	(2) อบต. ประกาศจตุรรวบรวมขยะอันตรายชุมชน และวัน เวลาเก็บขน	- อบต.	- สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	(3) เทศบาล/อบต. ประสาน อบจ. รวบรวม ขนส่งไปกำจัด ตามหลักวิชาการ	- อบต.	- สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
4.2 ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นใน ปี 2562 ร้อยละ 80 ได้รับการจัดการอย่าง ถูกต้องตามหลักวิชาการ (ยกเว้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็น พื้นที่ Zero Waste)	(1) ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ ถูกต้อง ให้มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง โดยกระบวนการต่างๆ ดังนี้ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทาง อากาศ การแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) การหมักปุ๋ย (Compost) การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง (RDF) การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกล - ชีวภาพ (MBT) การฝังกลบแบบเทกองควบคุม (Control Dump) ขนาดน้อยกว่า 50 ตัน/วัน และเตาเผา ขนาดน้อยกว่า 10 ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย	- อบต. - ทสจ.	- สถจ. - ทสจ. - สสภ. - คพ. - ภาคเอกชน/ภาค ประชาชน	
	(2) รวบรวมตัวเลขปริมาณขยะที่ อบต. เก็บขนไปกำจัดที่ ระบบกำจัด หรือประสานขอตัวเลขปริมาณที่บ่อหรือ ระบบกำจัดของเอกชนที่ อบต. จ้างเก็บ/ขน/กำจัด	- อบต.	- สถจ. - ทสจ. - สสภ.	

มาตรการที่ 4 การจัดการขยะปลายทาง				
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน	
4.3 ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการ จัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 100	เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยของ อบท. และรายงานข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศ สส. รวมทั้ง รายงานข้อมูลผ่าน ทสจ. เพื่อรวบรวมให้ สสจ. รายงาน ข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศของ คพ.		- คพ. - ภาคเอกชน/ภาค ประชาชน	
	(3) ในกรณีพื้นที่อื่นๆ ไม่มีระบบการให้บริการจัดเก็บ ขยะมูลฝอย ให้ อบท. ส่งเสริมประชาชนกำจัดขยะมูล ฝอยภายในครัวเรือนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดย คำนึงความเหมาะสมของพื้นที่ โดยไม่ก่อให้เกิดมลพิษและ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	- อบท.	- สสจ. - ทสจ. - สสจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	(1) ปิด/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการ ไม่ถูกต้อง และนำขยะมูลฝอยตกค้างไปจัดการอย่างถูกต้อง โดยกระบวนการต่างๆ ดังนี้ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เต่าเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศ การแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) การหมักปุ๋ย (Compost) การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง (RDF) การกำจัดขยะมูลฝอย แบบเชิงกล – ชีวภาพ (MBT) การฝังกลบแบบทกองควบคุม (Control Dump) ขนาดน้อยกว่า 50 ตัน/วัน และเตาเผา ขนาดน้อยกว่า 10 ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย	- อบท.	- สสจ. - ทสจ. - สสจ. - คพ. - ภาคเอกชน/ภาค ประชาชน	
	(2) รวบรวมตัวเลขปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการ จัดการอย่างถูกต้อง เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูล	- อบท.	- สสจ. - ทสจ.	

มาตรการที่ 4 การจัดการขยะปลายทาง				
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน	
4.4 กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย ของ (Clusters) องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น ร้อยละ 100 ในแต่ละ จังหวัด มีการดำเนินการกำจัดขยะ หรือมีแผนการดำเนินการฯ โดยผ่าน การพิจารณาจากคณะกรรมการ จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด	การจัดการขยะมูลฝอยของ อบต. และรายงานข้อมูล ผ่านระบบสารสนเทศ สถ. รวมทั้งรายงานข้อมูลผ่าน ทสจ. เพื่อรวบรวมให้ สสจ. รายงานข้อมูลผ่านระบบ สารสนเทศของ คพ.		- สสจ. - คพ. - ภาคเอกชน/ภาค ประชาชน	
	(1) กลุ่ม Clusters แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการขยะ ของกลุ่ม	- อบต.	- สสจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	(2) คณะทำงานประชุมกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และพิจารณาจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่ม	- อบต.	- สสจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	(3) จัดทำแผนดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยกลุ่ม Clusters	- อบต.	- สสจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
	(4) คณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยพิจารณาให้ ข้อเสนอแนะแผนของกลุ่ม Clusters	- อบต.	- สสจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	

มาตรการที่ 5 เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
5.1 องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น ร้อยละ 100 มีถนนอย่างน้อย 1 สายทาง ความยาวไม่น้อยกว่า 500 เมตร เป็นถนนสะอาดและเป็น ระเบียบเรียบร้อย ตามแนวทางการ	อบต. ร่วมกับประชาชนดำเนินการกิจกรรม ดังนี้ 1) รักษาความสะอาด เก็บขยะบนถนนและบริเวณ โดยรอบถนน 2) ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณถนนใหม่ความสะดวกสบาย สวยงาม เช่น บลูไม้ดอกไม้ประดับ หรือไม้ยืนต้นประจำท้องถิ่น	- อบต.	- สสจ. - อำเภอ - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

มาตรการที่ 5 เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
	สะอาดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่พุทธศาสนิกชน 6) ไตถุณอาคาร เป็นจุดที่ส่วนใหญ่จะมีกองขยะ เศษไม้ เศษวัสดุ น้ำขัง ทำให้เกิดยุง สัตว์ร้าย สัตว์มีพิษ หนู แมลง เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดพาหะนำโรค จึงควรดูแลให้สะอาด 7) การกำจัดขยะในทางระบายน้ำ เพื่อจะได้ไม่มีเศษวัสดุ ขยะ ขวางทางน้ำ ทำให้ตันขึ้น ทำเขตอภัยทานสัตว์น้ำ 8) สัตว์เลี้ยงในวัด เนื่องจากชาวบ้านนำสัตว์เลี้ยงที่ไม่ต้องการไม่ว่าจะเป็นสุนัข แมว หรือสัตว์อื่นๆ มาปล่อยที่วัดให้เป็นภาระของพระภิกษุสงฆ์ 9) วัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ต่างๆ ของใช้ภายในวัด เช่น ถ้วย ชาม โถข้าว ช้อน ส้อม มีจำนวนมาก หากเก็บไม่เป็นระเบียบจะทำให้ใช้เวลาในการค้นหา ตามหลัก 5ส จะต้องหาได้ภายใน 30 นาที และจะใช้พื้นที่ในการเก็บน้อย เป็นระเบียบ สวยงาม 10) อาคารเสนาสนะที่ไม่ได้ใช้งาน ควรมีการบูรณะให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน 11) ถึงขยะทั่วไป ควรให้ถึงขยะที่มีความเหมาะสม กลมกลืนกับสถานที่และวางไว้ในที่ที่เหมาะสม เช่น ทำเป็นตอม้เทียม ทำเป็นถังขยะแยกประเภทและมีรูปกากับ 12) ถึงขยะเปียก ให้จัดทำถังขยะเปียกแยกต่างหากจาก		

มาตรการที่ 5 เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมายของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	ถึงขยะทั่วไป 13) สุขา ควรดูแลรักษาห้องน้ำให้สะอาดอยู่เสมอ และหมั่นดูแลรักษา หากชำรุดให้รีบซ่อมแซม 14) ที่วางร่ม เพื่อให้เป็นระเบียบและทำให้ใช้พื้นที่ในการจัดเก็บน้อยและหยิบใช้ได้ง่าย 15) ที่วางรองเท้า สำหรับผู้ที่มาใช้บริการบุชชาจัดวางรองเท้าให้เป็นระเบียบ 16) จุดสำคัญอื่นๆ ตามความเหมาะสม		
5.3 ห้องนำสาธารณะร้อยละ 100 ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เช่น โรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้รับการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซมให้ได้รับสภาพที่ใช้การได้ดี และมีการจัดการตามแนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องนำท้องถิ่น สะอาดและปลอดภัย”	อปท. พัฒนาคำแนะนำสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยเน้นพัฒนาห้องนำสาธารณะให้ได้มาตรฐาน 3 เรื่อง คือ สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) เกณฑ์ด้านความสะอาด พื้น ผนัง เพดาน โถส้วม โถปัสสาวะ สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดีใช้งานได้ มีน้ำใช้สะอาด เพียงพอ และไม่มีกลิ่นน้ำยุง ภาชนะเก็บกักน้ำ ชันดีน้ำสะอาด มีกระดาษชำระเพียงพอต่อการใช้งาน สายฉีดน้ำสะอาด อยู่ในสภาพดี อย่างสม่ำเสมอ ก๊อกน้ำ ไม่มีคราบสกปรก สบู่ล้างมือพร้อมใช้ตลอดเวลา ถึงรองรับมูลฝอยสะอาด มีฝาปิด ไม่รั่วซึม มีการระบายอากาศดี ไม่มีกลิ่นเหม็น ท่อระบายสิ่งปฏิกูลและถึงเก็บกักไม่รั่ว แตก หรือชำรุด มีการทำความสะอาดเป็นประจำ	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

มาตรการที่ 5 เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมาย ของจังหวัดกระบี่	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
	2) เกณฑ์ด้านความเพียงพอ จัดให้มีส้วมน้ำรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไปอย่างน้อย 1 ที่ ห้องนำสาธารณะต้องพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ		
	3) เกณฑ์ความปลอดภัย บริเวณที่ตั้งห้องน้ำต้องไม่อยู่ในที่ลับตา กรณีที่มีห้องน้ำตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องนี้สำหรับชาย หญิง โดยมีป้ายหรือสัญลักษณ์ที่ชัดเจน ประตูที่จับเปิด - ปิด และที่ล็อคด้านในสะอาด อยู่ในสภาพดี พื้นห้องน้ำแห้ง และแสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ		

มาตรการที่ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง			
กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก		หน่วยงานสนับสนุน
6.1 ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสังกัด เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมและตระหนักในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - หน่วยงานสังกัดทุกกระทรวง		- มท. - สถ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
6.2 รมรรงค์ ประชาสัมพันธ์การลด คัดแยกขยะมูลฝอย การลดใช้ถุงพลาสติก การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสำนักงานอย่างเป็นรูปธรรม	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - หน่วยงานสังกัดทุกกระทรวง		- มท. - สถ. - หน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคม
6.3 สำนักงานจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทให้เพียงพอในสำนักงาน	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - หน่วยงานสังกัดทุกกระทรวง		- มท./ สถ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
6.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รมรรงค์ ประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมโครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว	- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		- มท./สถ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
6.5 สอดแทรกเนื้อหาในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยทุกระดับ	- กระทรวงศึกษาธิการ - ทุกสถานศึกษาสังกัด อบปท.		- สถ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
6.6 สร้างความรู้ความเข้าใจเชิงรุกอันดีให้แก่ประชาชนในพื้นที่	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท.		- สถ.

มาตรการที่ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง			
กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	
เพื่อลดการต่อต้านจากประชาชนในประเด็นปัญหาเรื่อง การก่อสร้างระบบการจัดการจัดขยะมูลฝอยและผลกระทบด้านต่าง ๆ จากการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย		- ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
6.7 ศึกษา วิจัย ประยุกต์ และพัฒนาทางเลือกในการใช้ เทคโนโลยีการจัดการที่เหมาะสมกับพื้นที่ ปริมาณ และองค์ประกอบขยะมูลฝอย รวมถึงส่งเสริมและขับเคลื่อนให้เกิดการ รวมกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) อย่างมีประสิทธิภาพ	- สถ.	- วท./คพ./พพ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
6.8 พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	- อปท.	- สถ./ภาคเอกชน	
6.9 อบรมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ มีขีดความสามารถและศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ	- สถ. - อปท.	- ทส. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน	
6.10 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและ ประชาชนในพื้นที่ ในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมตัดสินใจและร่วมมีองค์การดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับการ แก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย	- จังหวัด - สถ.	- ทส. - หน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคม	
6.11 สร้างกลไก และเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ติดตาม และ	- จังหวัด	- สถ.	

มาตรการที่ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง			
กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก		หน่วยงานสนับสนุน
ตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอย โดยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน			- ภาคประชาชน
6.12 ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ประกาศและให้รางวัลองค์กรและบุคคลที่มีจิตสำนึกและผลงงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยดีเด่น เช่น หน่วยงานระดับจังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้านชุมชนสถาน	- คณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย		- มท./สธ. - หน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคม
6.13 แนวทางการบริหารจัดการขยะเกาะ	- สธ.		- คพ.

ภาคผนวก ก

ระเบียบข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ตามแผนปฏิบัติการ “กระบี่สะอาด” ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

- พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๔. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๐
 - กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕
-

ภาคผนวก ข

การแบ่งกลุ่มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(Clustering) เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยชุมชน

Cluster ๑	ปริมาณ ขยะที่ เกิดขึ้น ในกลุ่ม ทั้งหมด (ตัน/วัน)	ปริมาณ ขยะที่เข้าสู่ cluster (ตัน/วัน)	สถานที่ตั้ง (ขนาดพื้นที่ไร่)	อปท.หลัก	อปท.ที่ร่วมใช้	ปริมาณขยะ (ตัน/วัน)
ทม.กระบี่	๑๗๓	๑๗๓	หมู่ที่ ๑ ตำบล ไสไทย อำเภอ เมืองกระบี่	ทม.กระบี่	รวมของเอกชนที่เข้ามาทั้งด้วย	
					๑. ทม.กระบี่	๓๔.๒๓
					๒. อบต.อ่าวนาง	๓๗.๖๕
					๓. อบต.เขาคราม	๑.๖๗
					๔. อบต.ไสไทย	๙.๐๗
					๕. อบต.หนองทะเล	๕.๙๒
					๖. อบต.ทับปริก	๒.๕๐
					๗. อบต.เขาทอง	๑.๐๗
					๘. อบต.คลองเขม่า	๑.๓๗
					๙. อบต.คลองหิน	๑.๒๑
					๑๐. อบต.เหนือคลอง	๓.๖๖
					๑๑. อบต.ปากส้าย	๑.๓๔
					๑๒. ทต.กระบี่น้อย	๖.๑๘
					๑๓. อบต.โคกยาง	๐.๘๙
					๑๔. อบต.เขาใหญ่	๐.๖๒
					๑๕. อบต.อ่าวลึกเหนือ	๑.๓๐
					๑๖. ทต.เหนือคลอง	๔.๓๐
รวม					๑๖ แห่ง	๑๑๒.๙๘

การแบ่งกลุ่มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(Clustering)เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยชุมชน (ต่อ)

Cluster ๒	ปริมาณ ขยะที่เกิด ในกลุ่มฯ ทั้งหมด (ตัน/วัน)	ปริมาณ ขยะที่เข้าสู่ cluster (ตัน/วัน)	สถานที่ตั้ง (ขนาดพื้นที่:ไร่)	อปท.หลัก	อปท.ที่ร่วมใช้	ปริมาณขยะ (ตัน/ วัน)
ทต.ปลายพระยา	๑๘.๒๑	๑๘.๒๑	-	ทต.ปลายพระยา	รวมของเอกชนที่เข้ามาทั้งด้วย	
					๑. ทต.ปลายพระยา	๐.๐๒๐
					๒. ทต.แหลมลึก	๐.๗๖
					๓. อบต.เขาต่อ	๐.๓๐๐
					๔. อบต.เขาเขน	๓.๐๑
					๕. อบต.นาเหนือ	๑.๙๖
					๖. อบต.ปลายพระยา	๕.๒๑
					๗. อบต.คีรีวง	๐.๙๙
					๘. อบต.อ่าวลึกใต้	๒.๕๘
					๙. อบต.แหลมลึก	๐.๗๖
					๑๐. อบต.อ่าวลึกละน้อย	๑.๓๒
					๑๑. อบต.คลองยา	๐.๖๐
รวม					๑๑ แห่ง	๑๗.๕๑

การแบ่งกลุ่มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(Clustering) เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์กำาจัดขยะมูลฝอยชุมชน (ต่อ)

Cluster ๓	ปริมาณ ขยะที่ เกิดขึ้นใน กลุ่ม ทั้งหมด (ตัน/วัน)	ปริมาณ ขยะที่เข้าสู่ cluster (ตัน/วัน)	สถานที่ตั้ง (ขนาดพื้นที่:ไร่)	อปท.หลัก	อปท.ที่ร่วมใช้	ปริมาณขยะ (ตัน/ วัน)
ทต.เขาพนม	๕๒.๐๖	๕๒.๐๖		ทต.เขาพนม	รวมของเอกชนที่เข้ามาทั้งด้วย	
					๑. ทต.เขาพนม	๑๕.๐๐
					๒. อบต.หน้าเขา	๔.๙๓๐
					๓. อบต.เขาคิน	๑๔.๒๕
					๔. อบต.พรุเตียว	๘.๑๐
					๕. อบต.สินปุน	๗.๕๖
					๖. อบต.เขาพนม	๒.๑๙
					๗. อบต.โคกหาร	๐.๐๓
รวม					๗ แห่ง	๕๒.๐๖

การแบ่งกลุ่มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(Clustering)เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยชุมชน(ต่อ)

cluster	ปริมาณ ขยะที่ เกิดขึ้นใน กลุ่ม ทั้งหมด (ตัน/วัน)	ปริมาณ ขยะที่เข้าสู่ cluster (ตัน/วัน)	สถานที่ตั้ง (ขนาดพื้นที่: ไร่)	อปท.หลัก	อปท.ที่ร่วมใช้	ปริมาณขยะ (ตัน/วัน)
อบต.คลองท่อมใต้	๗๖.๗๒	๗๖.๗๒	-	อบต.คลองท่อมใต้	รวมของเอกชนที่เข้ามาทั้งด้วย	
					๑. อบต.คลองท่อมใต้	๑๓.๑๕๐
					๒. ทต.คลองพน	๓.๑๖
					๓. ทต.ทรายขาว	๒.๐๐
					๔. ทต.คลองพนพัฒนา	๑๕.๓๗
					๕. ทต.คลองท่อมใต้	๑๐.๙๖๐
					๖. อบต.เพหลา	๐.๑๐
					๗. อบต.ทุ่งไทรทอง	๐.๐๒
					๘. อบต.ดินอุดม	๐.๐๐
					๙. อบต.ลำทับ	๐.๐๐
					๑๐. อบต.ดินแดง	๐.๐๓
					๑๑. อบต.พุดดินนา	๑.๘๙
					๑๒. อบต.คลองท่อมเหนือ	๐.๔๗
					๑๓. อบต.ห้วยน้ำขาว	๐.๐๒
					๑๔. อบต.คลองยาง	๑.๔๑
					๑๕. ทต.เกาะลันตาใหญ่	๐.๐๕
					๑๖. อบต.เกาะลันตาน้อย	๒.๗๙
					๑๗. อบต.เกาะลันตาใหญ่	๑๔.๕๒
					๑๘. อบต.ศาลาด่าน	๑.๑๕
					๑๙. อบต.เกาะกลาง	๑.๐๐
รวม					๑๙ แห่ง	๖๘.๐๗

